Ára 4 lei

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVÁR, 1949 szeptember 13. kedd. VI. ÉVFOLYAM, 212. SZÁM

Fokozzuk az ütemet!

Nemzeti felszabadulásunk ötödik évfordulóját, Augusztus 23-át az ország kétkézi és szellemi munkásai kimagasló termelési eredményekkel köszöntötték, amely eredmények és sikerek egy lépéssel előbbre vitték azt a harcot, amely első Állami Tervünk teljesitéséért és tulszárnyalásáért folyik. A gyönyörü ünnepségek, hatalmas tömegeket mozgósitó felvonulások és felejthetetlenül szép kulturmegnyilvánulások, — amelyek emlékezetessé tették nemzeti felszabadulásunk évfordulóját, — nem tüntek el nyom nélkül, mert az üzemek és gyárak, valamint a mezők dolgozói ujabb kötelezettséget vállaltak, hogy tovább folytatják azokat a munkaversenyeket, amelyeknek lendülete a dolgozók ezreit ragadta magával és az Októberi Nagy Szocialista Forradalom tiszteletére teljesitik az Állami Terv előirányzatait.

Az Augusztus 23-a tiszteletére kezdeményezett szocialista munkaversenyek minden üzemben és gyárban szép eredménnyel zárultak. A dolgozók azonban nem tünődtek el sokáig az elért eredményeken, hanem magukévá tették a zseniális sztálini tanitást, hogy: „az ütemet lassitani nem lehet! Ellenkezőleg, erőnktől telhetőleg és a lehetőségek szerint, gyorsitani kell. Az ütemet fékezni annyit jelent, mint elmaradni". Nem akarunk lemaradni abban a harcban, amelyet a munkásosztály élharcos pártjának vezetésével és irányitásával a szocializmus épitéséért folytat, a jobb és boldogabb életért, Állami Tervünk teljesitéséért és tulszárnyalásáért.

Az üzemekben és gyárakban részletesen elemezték az augusztus 23-án lezáruló szocialista munkaversenyek eredményeit és hiányosságait, hogy ezeknek felszámolásával kezdhessék meg az Októberi Nagy Szocialista Forradalom 32-ik évfordulója tiszteletére kezdeményezett szocialista munkaversenyeket. A kolozsvári Herbák János-müvek dolgozói felhivást intéztek a kolozsvári és kolozsmegyei üzemek és vállalatok dolgozóihoz, hogy „elemezzék alaposan elért eredményeiket és idejében küszöböljék ki a hiányosságokat, hogy ujabb termelési győzelmekkel ünnepelják November 7-ét".

A Herbák János-müvek versenyfelhivására lelkesen válaszoltak a kolozsvári CFR-egységek dolgozói, akik kiáltványukban megállapitják, hogy az augusztus 23. tiszteletére inditott szocialista munkaversenyekben „a hiányosságok oka a versenybizottságok erélytelen működése, mert nem követték napról-napra az eredményeket, nem ösztönözték és nem segitették a lemaradottakat. A válaszban a CFR-egység dolgozói vállalták, hogy November 7-ig teljesitik, sőt tulszárnyalják termelési előirányzatukat. A vasuti főmühelyek munkássága vállalta, hogy November 7-ig 93 százalékát teljesiti az évi előirányzatnak. A többi osztályok, az üzemfenntartási, a forgalmi, a pénzügyi osztály, stb. ugyanesak vállalták, hogy jobb gazdálkodással, takarékossággal, uj munkamódszerek bevezetésével teljesitik és tulszárnyalják November 7-ig előirányzott munkatervüket.

A kolozsvári „Armatura" üzem dolgozói a November 7-ike tiszteletére kezdeményezett szocialista munkaversenyek keretében szeptember 1-én örömmel jelentették az ország dolgozóinak, hogy befejezték az Állami Terv előirányzatait és megkezdték a termelést 1950-re. A szocialista munkaversenyek azonban tovább folytatódnak az „Armatura" üzemben, hogy a következő Állami Tervet idő előtt befejezzék. A nagybányai bányamedence dolgozói sem maradtak le az országszerte megindult és November 7-ike tiszteletére kezdeményezett szocialista munkaverseny-mozgalomból. Az egész bányamedencében számos egyéni versenyfelhivás hangzott el és a bányászok, ifjúmunkások és a külszini dolgozók legjobbjai kötelezettséget vállaltak, hogy November 7-ig az Állami Terv előirányzatát teljes egészében befejezik.

Az Októberi Nagy Szocialista Forradalom tiszteletére, a Resica-művek példáját követve, a kolozsvári „Unirea" fémárugyár vezetőségi munkaközössége versenyre hivta a kolozsmegyei üzemeket a pénzügyi önellátás előfeltételeinek megteremtéséért. Ez a magasabb szinvonalú munkaverseny arra irányul, hogy „idejében és helyesen állapitsák meg az üzemek forgótőke szükségletet". A felhivás hangsúlyozza, hogy „a forgótőkeszükséglet pontos megállapitásával, helyesen tudjuk tervszerűsiteni úgy az egyes üzemek, mint az egész nemzetgazdaság pénzügyi forrásait és ezzel lehetőséget teremtünk arra, hogy mind több és több árut tudjunk termelni. A termelés mennyiségi és minőségi emeléséért, a hulladék és a selejt csökkentéséért, valamint az önköltségi ár leszállitásáért inditott szocialista munkaversenyek mellett az üzemek pénzügyi önellátása előfeltételeinek megteremtéséért a forgótőkeszükséglet megállapitásáért kezdeményezett munkaversenyek egy lépéssel előbbre viszik a szocializmus épitésének útján.

Az eddigi munkaversenyekben észlelt hiányosságok felszámolásával, az üzemi pártszervezetek és szakszervezetek felvilágositó és mozgositó munkája lehetővé teszik azt, hogy az Októberi Nagy Szocialista Forradalom 32-ik évfordulóját kimagasló termelési eredményekkel köszönthessük. A munkásosztály élharcos pártja, a Román Munkáspárt vezetésével és irányitásával újabb csatát viv, most az üzemekben és gyárakban, az irodákban és a mezőkön, hogy munkára és harcra mozgositsa a dolgozó tömegeket, mert első Állami Tervünk időelőtti teljesitése és annak túlszárnyalása hazafias kötelességünk. Követesük a munkásosztály élharcos Pártjának iránymutatását, mert a szocialista munkaversenyek újabb lendülettel sikerrel fejezhetjük be a harmadik negyedévet és megkezdhetjük az utolsó évnegyed kemény harcát, amely az eddigieknél még nagyobb és még több munkát követel. A szovjet munkások példáját követve, dolgozzunk még nagyobb lendülettel és erőfeszitéssel, hogy győzelemre vigyük azt az Állami Tervet, amely kiinduló pontja a következő Állami Terveknek jobb és boldogabb életünknek.

gy. d.

Szeptember 25-én kezdődik az őszi vetési kampány

BUKAREST — Az őszi vetési kampány szeptember 25-én kezdődik és október 20-ig tart. A földművelésügyi miniszter, felhasználva az eddigi tapasztalatokat, minden megyének külön utasításokat küld, hogy mikor kezdje meg a vetést. Az útasítás figyelembe veszi az illető megye éghajlatát, termőtalajának minőségét, a megye igavonó állatállományát, stb. Ez is a munka jó megszervezéséhez tartozik, mert tulajdonképpen az őszi vetési kampány sikere ezektől a tényezőktől is függ. Az ideiglenes bizottságokra megint rendkívül fontos és felelősségteljes munka hárul, mert helyi viszonylatban, az országos tervnek megfelelően megszervezik a vetést.

Az ideiglenes bizottságok munkáját illetően a földművelésügyi minisztérium minden megyei ideiglenes bizottságának külön útasításokat küld. Természetesen, a vetési tervet csak akkor lehet sikerrel végrehajtani, ha a szegény- és középföldművesség az előirásokat szervezetten magáévá teszi.

A Román Munkáspárt és a kormány mindent elkövet, hogy a küszöbön álló őszi vetés a legjobb körülmények és feltételek között kezdődjék meg és sikerrel fejeződjék be. Dolgozó földműveseink pedig hazafias kötelességüket teljesitik, ha a munkásosztály élharcos pártjának vezetésével és irányitásával öntudatosan dolgoznak jövő évi kenyerünk biztositásáért.

Osztatlan örömmel ünnepelték meg a fővárosban Bulgária felszabadulásának 5. évfordulóját

BUKAREST. — Bulgária felszabadulásának ötödik évfordulója alkalmából a fővárosi ARO nagytermében ünnepi nagygyűlést tartottak, amelyet a külföldi kapcsolatokat ápoló társaság rendezett.

Az ünnepségen megjelent az Elnöki Tanács tagjai, élükön *Parhon* C. I. dr. professzorral, a kormány tagjai, élükön *Groza* Péter dr. miniszterelnökkel, a RMP Központi Vezetőségének tagjai, élükön *Gheorghiu-Dej* a RMP Központi Vezetőségének főtitkárával, a diplomáciai testület tagjai, élükön Szergej Ivanov *Kavtaradze* a Szovjetunió bukaresti nagykövetével, a főváros politika és művelődési életének számos képviselője és nagyszámú dolgozó.

Az ünnepi nagygyűlést *Parvulescu* vezérezredes, helyettes honvédelmi miniszter, a Külföldi Kulturális Kapcsolatokat Ápoló Társaság alelnöke nyitotta meg, aki beszédében rámutatott szeptember 9-e nagy jelentőségére, annak a történelmi évfordulónak a jelentőségére, amikor a dicsőséges Szovjet Hadsereg felszabadította Bulgáriát a fasizmus járma alól.

Az ünnepi megnyitó után *Bunaciu* Avram, a RMP Központi Vezetőségének helyettes tagja, igazságügyminiszter nagyhatású beszédet mondott.

Bunaciu Avram igazságügyminiszter beszéde

— A szomszédos és baráti bolgár nép ma — mondotta a szónok —, büszkén, lelkesen és jövőbevetett bizalommal ünnepli meg a fasiszta iga alóli felszabadulásának ötödik évfordulóját.

— *A testvéri bolgár nép nagy ünnepe annak köszönhető, hogy Bulgáriát — mint a többi népi demokratikus országokat is —, a dicsőséges Szovjet Hadsereg felszabadította a fasiszta iga alól, a győzelmes Szocializmus Országának hadserege, amely a népek függetlenségének, boldogságának védelmezője.*

— A legyőzhetetlen Szovjet Hadsereg nagyszerű gyözelmeinek következtében 1944 szeptember 9-én a bolgár nép, a Bolgár Kommunista Párt vezetésével felkelt a hitlerista hóditók és szolgái a bolgár fasiszták ellen és megsemmisitette őket. A fasiszta iga alóli felszabadulás után a bolgár nép — élén a munkásosztállyal —, a Bolgár Kommunista Párt által vezetett Hazafias Frontba egyesült és a nagy Georgi Dimitrov vezetésével a nagy politikai és gazdasági változások utjára lépett.

A továbbiakban az előadó rámutatott arra, hogy **úgy a román, mint a bolgár nép szoros egységben dolgozik a béke és a demokráciák táborában, amelynek élén a nagy Szovjetunió áll, elszántan harcol az uj háborúra ösztönző angol és amerikai imperialisták ellen.**

— A bolgár nép — mondotta a szónok —, mint a Szovjetunió által felszabadított többi népek is, tudja, hogy csak a győzelmes szocializmus nagy országával való barátság útja, csak a proletár nemzetköziség útja, biztosithatja a népek függetlenségét és szuverénitását, szabadságát és békéjét. Csak a munkásosztály, a szocializmus és a proletár nemzetköziség árulói, mint Tito és klikkje állithatják azt, hogy fel lehet építeni a szocializmust a Szovjetunió és a népi demokratikus országok segitsége nélkül. **A Bolgár Kommunista Párt által vezetett bolgár dolgozó nép tántorithatatlanul halad a Szovjetunióval és a népi demokratikus országokkal való barátság utján, amely haladását és boldogságát biztositja.**

Majd így fejezte be beszédét:

— A bolgár munkásosztály és a Bolgár Kummunista Párt azonban magasra emeli Georgi Dimitrov zászlaját és azon az uton vezeti tovább a bolgár népet, amelyen Georgi Dimitrov harcolt és győzött, Lenin és Sztálin utján, a proletáriátus és az imperialista elnyomás, kizsákmányolás járma alatt nyögő emberiség felszabadulásának utján, a béke és a Bolgár Népköztársaság szocialista rendszerének épitése utján.

Borisz Manolov bolgár nagykövet beszéde

Bunaciu Avram igazságügyminiszter beszéde után Borisz Manolov, a Bolgár Népköztársaság bukaresti nagykövete mondott beszédet.

A bolgár nagykövet beszédében hangsulyozta, hogy **a felszabadulás után a bolgár nép történelmében először nyilt lehetőség a dolgozó nép számára a politikai, gazdasági és társadalmi élet mélyreható forradalmi átalakitásához.** A bolgár nép uj népi rendszert alkotott magának, amelyben az élcsapata által vezetett munkásosztály játssza a vezetőszerepet. A bolgár munkásosztály, a dolgozó földmüvesség és a néphez hűséges értelmiség hatalmas politikai szövetségbe tömörülve, tökéletesen ura az országnak, amelyet a nép érdekében kormányoznak. Bulgária haladó demokratikus alkotmányával Népköztársaság lett. Az alkotmány a felejthetetlen tanitómester és vezető Georgi Dimitrov utmutatásai szerint készült el.

Beszéde további során a nagykövet ismertette a Bulgáriában végbemenő nagy forradalmi átalakulásokat és különösen ez év elejétől életbeléptetett ötéves tervet. A bolgár kormány munkássága eredményének az lett a következménye, hogy a termelés növekedett és vele együtt a dolgozók általános kulturális és anyagi életszinvonala.

— **Azt azonban** — mondotta a továbbiakban —, **hogy népi demokráciánk megszilárdult és sikeresen fejlődik, mindenekelőtt annak a sokoldalu, önzetlen segitségnek köszönhetjük, amelyet nagy felszabaditónk és támogatónk, a Szovjetunió részéről élvezünk.**

Beszéde végén a nagykövet köszönetét tolmácsolta a román népnek, Népköztársaságunk kormányának és a Román Munkáspártnak, hogy olyan nagy szeretettel osztoznak Bulgária felszabadulásának örömünnepében.

A beszédek után müvészi müsor következett.

Kolozsvár legjobb faliujságjait

mutatja be a megyei szaktanács székházában megnyilt kiállitás

KOLOZSVÁR. — A megyei szaktanács székházának kidiszitett kapuján özönlik be a hatalmas tömeg. Az emeleti bejárat előtt egy pillanatra megáll a forgalom. A tömeg összezsúfolódva egyhelyben topog.

— Miért nem mennek már elől? — türelmetlenkedik valaki a háttérben.

— Mindjárt, mindjárt — mosolyog hátra egy férfi a bejárat előtt. Egyelőre nincsen hova, mert már tele van a terem.

Kolozs megye legjobb faliújságjait állitották itt ki a Román Munkáspárt kezdeményezésére ez év június 21-én indult és szeptember 23-án, a „Scanteia nap"-al záruló, a „Scanteia Nap" tiszteletére inditott faliújságverseny keretében az üzemek, gyárak, intézmények és gazdaságok.

A kiállitást *Rácz* Lajos, a Román Munkáspárt Megyei Bizottsága Bürójának a tagja nyitotta meg, majd *Lamos* János munkás, az első díjjal kitűntetett faliújság szerkesztőbizottságának tagja beszélt. Ismertették a faliújságok jelentőségét s a verseny eredményeit.

I díj: A „Herbák János"-műszak „*Dinamo*" faliújsága.

II. díj: A CFR főműhelyek „*Colectivul*" faliujsága, és a Szintorgan faliújsága.

III. díj: A kendilónai „*Vörös Traktor*" kollektiv gazdaság faliujsága.

A fentieken kivül kitűntetést kaptak az alábbi faliújságok: Az „*Unirea*" fő faliújsága, a *Grafikai Üzemek, Rata* mühelyek, *Ady, Armatura* faliújságai, a *Mezőgazdasági Intézet, Gazmetan, Victoria* kötöttárúgyár, a bonchidai lótenyésztő telep, a *Nemzeti Színház, Clujul* állami üzletek, a *Herbák János* talpgyár, „*Józsa Béla*" faliújsága, a méhesi Állami Gazdaság, *Helios, Triumf*, és a *CAM* faliújsága.

A DIJNYERTES FALIUJSÁGOK

közül kettő résztvesz a bukaresti országos kiállitáson.

A kiállitási termek falait mintegy 40 faliújság diszíti. Hullámzik a tömeg előttük. Egyik teremből a másikba átmenni is nehéz, egyikmásik faliújságot megközelíteni meg éppenséggel lehetetlen.

Miről irnak a faliújságok, mi vonzza annyira az embereket? A felelet erre igen egyszerű: a legégetőbb kérdésekről, az egyes üzemekre, gyárakra, intézményekre, stb. vonatkoztatva. A béke, a szabadság, az együttélő népek közti testvériség, termelési kérdések, munkaversenyek s az eddig elért eredmények és új munkavállalások, kultúrális kérdések s babonák elleni harc, sportcikkek s az egyes üzemek belső életére vonatkozó számtalan kérdés teszi a faliújságok anyagát. Egészséges, építő szándéku kritika szólal meg az egyes cikkekben, versekben s a humoros rajzok tömegében. Szinte sugárzik minden faliújságról a dolgozók szeretete, ragaszkodása és bizalma a Román Munkáspárt iránt.

Már dél felé jár az idő, mire annyira gyérül a tömeg, hogy a Herbák János első díjat nyert faliújságját is közelebbről szemügyre lehet venni.

„NOVEMBER 7-RE VALÓSITSUK MEG A TERVET"

szökik szembe már távolról, a faliujság két oldalán a román és magyar nyelvü felhivás. — Középen egy békegalamb alatt a március 1 és szeptember 1. közötti munka kimutatása és analizise. A cikkeket munkások irták s számtalan kérdést ölelnek fel: munkaversenyek, a béke, a kritika és önkritika, babonák, a sovinizmus elleni harc, vers a görög szabadságharcról, kulturális vonatkozásu cikkek, az üzemi faliujságok grafikonjai, szerkesztői üzenetek. A „görbe sarok" az üzemben tapasztalt egyes visszásságokat figurázza ki, javitó szándékkal. A faliujság egyik oldalán kis jegyzetfüzet van, melyre bárki feljegyezheti észrevételeit.

Az egészségügyiek II. díjas faliujságjának központjában az intézmény élmunkásainak fényképe áll, munka közben levéve. Az ujság sarkában románul és magyarul a következő szöveg olvasható: „augusztus 23 tiszteletére vállaltuk, hogy az augusztusi tervet augusztus 23-ig teljesitjük. A tervet 65 százalékkal tulteljesitettük". Erős és igen helyes kritikai hang szólal meg ugy a cikkekben, mint a rajzokban és versekben:

„Nem nézzük azt, hogy a munkaidő lejárt . . ." — mondja a CFR mühelyek II. dijat nyert faliujságjának munkás cikkirója.

A MEGVÁLTOZOTT VISZONYOKKAL A MEGVÁLTOZOTT EMBERT

is tükrözi a faliujság, azt a munkást, aki tudja, hogy mindazt, amit tesz, önmagáért teszi.

A kendilónai kollektiv gazdaság III. díjas faliujsága képekkel szemléltető módon mutatja be a szovjet kolhozok boldog életét s ezzel mintegy megmutatja saját távlatait is. A cikkeket a kollektiv gazdaság dolgozó parasztjai irták. Román és magyar cikkek foglalkoznak a legidőszerübb helyi megögazdasági kérdésekkel, cséplléssel, beszolgáltatással, tarlóhántással.

Már régen ebédidő van, de a termek nem ürülnek. Az eltávozottak helyébe ujabb és ujabb érdeklődők jönnek. Nagy a sikerük a faliujságoknak. Elgondolkozva olvassák a cikkeket, mosolyogva, vagy hangosan nevetve szemlélik a karikaturákat.

A cikkek, versek, rajzok szinte életre keltenek s ugy oktatnak, nevelnek, bizonyitanak, támogatják a dolgozók harcát. Egyuttal példát mutatnak azoknak az üzemeknek s intézményeknek, melyek a faliujság célját még nem értették meg teljesen.

A kiállitást tegnap, a kiállitás első napján többezer főnyi tömeg tekintette meg.

Megindult a munka az Állami Magyar Szinházban

A müvészi és technikai szinvonal emelésére készülnek a szinház dolgozói

KOLOZSVÁR. — Bár még napok választanak el a színházi évad megnyitásától, a kolozsvári Állami Magyar Színház máris teljes üzemben van. Folynak az építkezések és javitások, a műhelyekben megindult a munka és a próbatermekben, szinpadon egyaránt felfokozott tevékenység folyik.

A nyári szünet után tíznapos ideológiai tanfolyammal kezdődött meg az új munkaév. I. C. A. (Indrumarea Corpului Artistic) volt a tanfolyam elnevezése, melyet a román és magyar színházak személyzetének rendeztek óriási érdeklődés mellett. Az előadók a művész feladatait, az új szocialista realista szinjátszás és rendezés kérdéseit és sok hasonló nagyfontosságú problémát vetitettek a tudásra szomjas hallgatóság elé. A tanfolyamokon nemcsak a színészek, hanem a színház teljes technikai és segédszemélyzete is résztvett. Az előadásokat szemináriumszerű megbeszélések követték, melyek tanulságosak és építőek voltak és bizonyitották, hogy szinházaink dolgozói komolyan és felkészülten akarnak harcolni a szebb és tökéletesebb művészi eredményekért, a szocialista építés, az új realista szinjátszás megteremtése érdekében.

Az ideológiai tanfolyammal egyidejüleg kezdődtek az Állami Magyar Színházban a RMP-tagok verifikálásai, melyek még most is folytatódnak. Ugy a tanfolyam, mint a párttagok verifikálása rendkivül nagy segitséget nyújt a színház tagjai részére. Az ideológiai munka és továbbképzés természetesen a verifikálások befejezésével sem áll meg. A művészi és politikai munka tovább folyik, hogy egyre jobban és tökéletesen történjék a darabok előkészitése, ideológiai megmunkálása. A színész éppen az ideológiai továbbképzésen és állandó tanuláson keresztül jut el az igazi művészi feladatok egyre tökéletesebb megértéséhez s így válik a színházból egyre jobb és tökéletesebb szocialista realista színház. Ezért oly fontos az állandó ideológiai továbbképzés, amely a színészi munkával párhuzamosan folyik és folytatódik a jövőben is.

Két darabra készül egyszerre a prózai társulat

Az Állami Magyar Színház prózai társulata párhuzamosan két darabot próbál. Móricz Zsigmond „*Ludas Matyi*" című népi játékát, melyet *Méliusz* József és Davidoglu Mihail „Bányászok" című új darabját, melyet *Kömives Nagy* Lajos rendez.

Megírtuk annakidején, hogy *Kömives Nagy* Lajos és a darab díszlettervezője *Szakács* György a mult szinházi évad végén a Zsilvölgyébe utaztak, hogy a helyszinen tanulmányozzák a bányászok életét és közvetlen kapcsolatot teremtsenek a bányák dolgozóival. Érdekes esemény volt a színház életében az is, hogy a nyári művészi körút alkalmával az egész együttes megismerkedett a Zsilvölgy életével, sőt megtekintette az éppen ott vendégszereplő bukaresti Nemzeti Szinház társulatának előadásában a „Bányászokat". A kolozsvári társulatnak proragmszerint tovább kellett volna utaznia, de amikor meghallották, hogy a bukaresti szinészek másnap a helyszinen adják elő a Davidoglu darabot — a vasuti vendéglőben rögtönzött társulati gyűlésen elhatározták, hogy még egy napig maradnak Petrozsényban. A darab kolozsvári szereplői ezenkivül külön is megtekintették a bányákat és beszélgettek azokkal a bányászokkal, akik mintául szolgáltak a nagysikerű darab típusainak megteremtéséhez.

Nagyszerű élménye volt a kolozsvári társulatnak az is, hogy a bukaresti szinészek előadása után Petrozsényben termelési ülés volt, melyen résztvett a közönség is — azok a bányászok, akiknek életéről és harcáról a darab szól. Uj távlatokat nyitó, soha nem tapasztalt találkozás volt: nagy tanulság szinésznek, rendezőnek, technikai személyzetnek egyaránt.

Nem csoda, ha a bányászok előkészületei felfokozott munkatempóban folynak. S ugyanilyen munkakedvvel készül a „Ludas Matyi" egész személyzete a darab előadására. Már a két eiső darab bemutatásánál is érvényesülni fog az ideológiai tanfolyam és a helyszini tapasztalatok hatása.

Megállapitható tehát, hogy az új szinházi év a birálatnak és önbirálatnak abban a szellemében kezdődik, amely végigvonult az elmult évadot kiértékelő, az év végén megtartott ötnapos konferencián, amikor a társulat együttesen értékelte ki az 1948—49. év munkáját.

Könnyebb lesz a technikai munka

mivel az opera technikai személyzete csaknem a duplájára bővült az idén, sokkal könnyebb lesz az új évadban a színház technikai feladatainak megoldása. Míg a mult évadban közös személyzettel dolgozott színház és opera — tehát a műszaiaknak két intézményt kellett ellátniuk, — addig az idén az opera technikai személyzetének kibővitése a munka zavartalanságát biztositja ezen a téren. A nagyszabásu építkezések és átalakitások pedig bizonyossá teszik, hogy az előadások emelkedett ideológiai és művészi színvonala mellett technikai szempontból is jobb és pergőbb produkciókat lát majd a kolozsvári dolgozó közönség.

A színházban folyó építkezésekről és technikai újitásokról egyébként egyik legközelebbi cikkünkben számolunk be.

M. L.

MNSz zeneest Kolozsváron

A Magyar Népi Szövetség I. kerülete szeptember 8-án jólsikerült zeneestet rendezett, melyen az Állami Magyar Opera tagjai is szerepeltek. A müsort dr. **Dobos** László bevezető előadása nyitotta meg, arra az utra mutatva rá, melyen zeneirodalmusknak haladnia kell. A bevezető előadás után a MNSz vonósnégyese mutatkozott be Haydn Quinten kvartettjével és Bihari „Cinka Panna" kesergőjével. Annak ellenére, hogy a vonósnégyes rövid ideje alakult meg és ha érzett is egyes helyeken az összjáték hiánya, mégis élvezetes előadást tudott nyujtani s reméljük, hogy a legközelebbi alkalomkor teljesitő képességének magasabb fokát fogják nyujtani.

Székely Károly, Bartók és Kodály népdalokat énekelt, H. Takács Anna Szabédi László: „Költők és Birálók" cimü versét adta elő alapos felkészültséggel. Czitrom Géza Erkel „Bánk Bán" cimü operájából és Puccini: „Nyugat lánya" cimü operájából énekelt áriákat. Török Emmi szép koloraturjával lepte meg a hallgatóságot és reméljük, hogy jó mestere kezében kiforrott koloratur énekest nyerünk személyében.

Szentmártoni Éva magas zenei és hangkulturáját csillogtatta meg. Soós Getrrud 13 éves kislány hegedüjátékával lepte meg a hallgatóságot. Lengyel Xénia és Nemecz Anna, virágénekeket, illetve román és orosz szerzők dalait adták elő szép sikerrel.

A gondosan összeállitott müsor mindvégig zenei élvezetet nyujtott és a hálás hallgatóság egyes szereplőket nagy tapssal jutalmazta.

A rendezésért elismerés illeti az I. kerület kulturkollektiváját.

ISKOLAI HIREK

A kolozsvári magyar gépipari müszaki középiskola II., III. és IV. osztálya a régi program szerint likvidál. — A likvidáló program keretében értesitjük az elméleti liceumok VIII. osztályát végzett növendékeit, akik matematikában és fizikában jó előmenetelt tanusitottak és kedvet éreznek a müszaki pályára, hogy az év folyamán leteendő különbözeti vizsgával átjöhetnek az intézet II. osztályába. Jelentkezések az intézet Kogalniceanu (Farkas)-utca 16 szám alatti helyiségében.

•

Az intézet I. osztálya villamos-gépipari középiskolaként indul, igy azok a növendékek, akik az előzetesen letett vizsgák után az iskolát megfelelő eredménnyel elvégzik villamos-gépipari képesitést nyernek. — Ujabb felvételi vizsgákat szeptember 12—15 között tartanak.

A villamosmü-gépipari középiskolánk román tagozattal is fog működni.

Az iskola végzett növendékei mérnökintézetekben tovább tanulhatnak.

AZ ORSZÁGOS SZAKSZERVEZETI TANÁCS KIADÁSÁBAN MEGJELENT KÖNYVEK:

1. A szovjet szakszervezetek X. kongresszusának határozata — 1949. április 27. A szovjet szakszervezetek szervezeti szabályzata. (Ára 12 lej).

2. A Szakszervezeti Világszövetség II. kongresszusának kiáltványa és határozatai. Milánó, 1949. junius 29—julius 9. (Ára 12 lej).

3. Az Országos Szakszervezeti Tanács központi bizottsága 1949. augusztus 9—10-i teljes ülésének határozata. (Ára 8 lej).

4. CHIŞINEVSCHI Ljuba: „A munkavédelem megszervezése a Román Népköztársaságban"". (Ára 8 lej).

A jövő a demokrácia erőié!

A Demokrata Ifjusági Világszövetség második kongresszusa

határozatában a tartós béke, a demokrácia és a népek nemzeti függetlensége mellett foglal állást

BUDAPEST. — (Agerpres.) A Demokrata Ifjúsági Világszövetség záróülésén határozati javaslatot fogadott el.

A kongresszus miután megvitatta *Guy de Boisson* beszámolóját, *egyhangúlag jóváhagyta a Világszövetség és vezetőszerveinek a békéért, a demokráciáért és a népek nemzeti függetlenségéért, a jobb jövőjéért folytatott küzdelemben kifejtett tevékenységét.* A Világszövetség fennállása óta teljes mértékben beigazolta hivatását és bebizonyította, hogy megfelel a sokmillió fiatal életérdekeinek és a Világ Ifjúsági Szövetségben igazi szervezőjét, védelmezőjét és barátját látja. Fennállása óta megkétszerezte tagjainak számát s *ma már több mint 70 ország 60 millió fiataljait foglalja egybe.*

Állandóan növekednek a béke és a demokrácia erői

A DIVSz tevékenységét a két kongresszus közötti időben olyan körülmények között fejtette ki, amelyekre jellemző *a béke, és a demokrácia erőinek állandó növekedése. Ezek az erők az egész világon a békéért küzdenek, minden támadó szándék a háború ellen, a népek közötti barátságáért és testvériességéért.*

A határozat ezután leleplezi az Egyesült Államok és Anglia támadó köreinek, pénzmágnásainak a mesterkedéseit, majd ezeket mondja:

„A világ népei nem akarnak háborút. A demokratikus tábor erői, amelyek küzdenek a háborús uszítók ellen, megszámlálhatatlanok. A tábor élén a nagy Szovjetunió áll, a táborban vannak a népi demokráciák és az egyszerű emberek milliói, akik gyűlölik a háborút, akik vágynak a békére és a népek közötti barátságra. A béke erői hatalmasak és meg tudják hiusítani a háborús uszítók sötét szándékait.“

A Béke Hiveinek Világkongresszusának hatalmas jelentőségét méltatva, a DIVSz II-ik kongresszusa felszólítja az Ifjúsági Világszövetség tagjait, hogy támogassák a Világkongresszus határozatait és vegyenek részt a DIVSz Kongresszus határozatának a végrehajtásában.

A kongresszus üdvözli és támogatja a Szakszervezeti Világszövetséget és minden erejével résztvesz az október 2-iki **Béke Nap** előkészületeiben.

A határozat a továbbiakban üdvözletét küldi a szabadságukért harcoló fiataloknak **és a leghatározottabban tiltakozik az imperialista terror ellen.** A továbbiakban felhivja a figyelmet arra, hogy a kapitalista államokban dolgozó ifjuság helyzete az utóbbi években rohamosan rosszabbodott. Ezért **harcot indit a kapitalista államokban dolgozó ifjuság életszinvonalának emelésére és tiltakozik a kapitalista államok óriási hadikiadásai ellen, amelyek még sulyosabbá teszik a tőkés kizsákmányolás alatt szenvedő országok fiataljainak helyzetét.**

Az ifjuság egységének megbontói elleni határozott állásfoglalás után a kongresszus felhivja valamennyi ország fiataljait, hogy egyesüljenek és csatlakozzanak a DIVSZ-hez.

„A demokrata ifjuság rendithetetlenül bizik — mondja végül a határozat — ragyogó jövőjében. Ez a jövő a demokrácia erői. Hogy kivivjuk a győzelmet, minden erőnkkel a békéért és a népek közötti barátságért folyó harcnak kell szentelni. Egységbe ifjuság! Előre a tartós békéért, a demokráciáért, a népek nemzeti függetlenségéért s a jobb jövőért!“

Nyilvánosságra hozták a trockista hazaáruló és kémbanda, Rajk és büntársai elleni vádiratot

BUDAPEST. — A budapesti rádió szombatesti 8 órai adásában közölte a budapesti államügyészség *Rajk* László és társai ügyében összeállított vádiratát. Rajk László és társait a Magyar Népköztársaság államügyészségének vádirata a demokratikus államrend erőszakos megdöntésére irányuló szervezkedés büntettével és más büntettekkel vádolja.

Az államügyészség *Rajk* Lászlón kivül vádat emelt *Pálffy* György volt altábornagy, *Brankov* Lázár, Jugoszlávia budapesti követségének volt tanácsosa, dr. *Szőnyi* Tibor volt országgyűlési képviselő, *Szalay* András müegyetemet végzett tisztviselő, *Obnyenovics* Milán, tisztviselő, *Korondi* Béla, volt horthysta csendőrszázados, később rendőrezredes, *Jusztusz* Pál, országgyűlési képviselő, a magyar rádió volt alelnöke ellen.

A vádirat megdöbbentő adatokkal tárja fel az angolszász imperializmus zsoldjába szegődött gaztevő banda alávaló cselekményeit. Rajk vallomása és a megdönthetetlen bizonyitékok alapján, a vádirat elmondja, hogy Rajk, akit 1931-ben röplapok terjesztése miatt tartóztattak le, sógora Bokor Lajos rendőrkapitány közbenjárására szabadlábra került, mert elszegődött a reakciós államrendőrség besugójának. Ettől az időponttól kezdve Rajk állandó utasításokat kap a rendőrségtől és egymásután tartóztattatja le a demokrata harcosokat. Később Rajkot a rendőrség Csehszlovákiába küldte, hogy ott kémkedjék a demokratikus mozgalmak ellen. Megbizói később ugyanilyen céllal *küldték Spanyolországba, azzal a különleges megbizatással, hogy fejtsen ki bomlasztó munkát a Rákosi-zászlóaljban.* Spanyolországi szereplése alapján vizsgálat indult ellene, *amelynek során kizárták a pártból.* Franciaországba került, ahol az egyik internálótáborban *ismeretséget kötött a francia-angol-amerikai kémszervezetek és a Gestapo ügynökeivel. A Gestapo segitette vissza Magyarországra, ahol azonnal jelentkezett Hain Péter rendőrkapitányánál, aki később a Szálasi rendszerben a magyar nép egyik legnagyobb hóhéra volt. Rajk folytatta besugó tevékenységét. 1944-ben a nyilasok formailag letartóztatták, hogy ezáltal tereljék el róla a kommunisták gyanuját.* A felszabadulás után Rajk ügyesen leplezte besugó multját, megjátszotta a sokat szenvedettet, belügyminiszter, majd külügyminiszter lett. Ebben a minőségében *állandóan tájékoztatta a külföldi kémszervezeteket és magyarországi diplomáciai képviselői útján a jugoszláv árulók imperialista zsoldban álló kémhálózatát.*

A vádirat teljes részletességgel tárja fel, hogy **az imperialista ügynökök Tito-Rankovics-Kardelj-Dzslász banda, hogyan akarta titkos szervezkedéssel megdönteni a népi demokratikus rendszerek kormányzatát. Rajk személyesen kapott utasitásokat Rankovicstól, aki nemcsak kémkedéssel, hanem a magyarországi államrend megdöntésére irányuló szervezkedés létrehozásával bizta meg.** Rankovics konkrét tervet készitett Magyarország államrendjének megdöntésére és azzal is **megbizta Rajkot, hogy bandájával mesterségesen népszerüsitse Titot** és ezzel csökkentse a Szovjetunió népszerüségét Magyarországon. Titoék célja az volt, hogy Jugoszlávia köré tömöritsék a népi demokratikus országokat, hogy majd átvezessék őket az imperialisták táborába. **Rankovics irányitotta Rajkot,** hogy bandájával likvidálja a magyar állam és a Magyar Kommunista Párt vezetőségét, különösen pedig Rákosi Mátyást, Farkas Mihályt és Gerő Ernőt. Titoék fegyveres segitséget is kilátásba helyeztek az áruló bandának a magyarországi demokratikus rend megdöntésére, amely után Rankovics közlése értelmében, Rajknak kellett volna betölteni a miniszterelnöki tisztséget. **Rob** Anton a belügyminiszteri tárca, **Pálffy** György pedig a hadügyi tárca vezetését. Tito megbizásából Rankovicsnak nem volt kifogása ellene, hogy a kormány több tagjait a Nyugatmagyarországra menekült szocialdemokraták és Nagy Ferenc embereiből toborozzák.

Rajk Rankovicsal történt megbeszélés után bizta meg **Pálffi György altábornagyot, régi jugoszláv kémet,** hogy fegyveres felkelés szervezésére tegyen lépéseket, a hadseregben.

A budapesti **népbiróság Rajk** László és társainak bünügyében a főtárgyalást szeptember 16-ára tüzte ki.

A newyorki szellemi munkások a kommunista vezetők elleni per megszüntetését követelik

NEWYORK. — (Agerpres.) A hónapok óta folyó amerikai kommunista vezetők elleni per tárgyalásának szünetében, többszáz tagból álló küldöttség lépett a terembe és beadványt terjesztett *Medina* biró elé. Az irókból, művészekből és haladószellemű értelmiségiekből álló küldöttség a beadványban *követelte, hogy vessenek véget a pernek.* A beadvány kifejtette, hogy a Peekskillben a mult héten elkövetett fasiszta terrortámadás a kommunistaellenes hajszának a következménye.

Ezenkívül a beadvány még más bizonyitékokat is felsorolt annak igazolására, hogy az amerikai hatóságok a kommunistaellenes per megrendezésével fel akarják bujtani Newyork állam lakosságát mindazok ellen, akik politikai meggyőződésüket védik és szembeszállnak a háborús uszítókkal.

Régen: a folyóba öntötték a klórt *Ma:* a klórgyártás hatalmas üzemmé fejleszti a tordai Solvay-üzemet

BCU Cluj / Central University Library Cluj

TORDA. — A tordai volt Solvay-gyár alapitását az imperializmus vadságának és emberi életek millióival szembeni közömbösségének köszönheti... 1916-ban történt. A német imperializmus a harctereken, de a gazdaság frontjain is már-már vesztésre állott. Vilmos császárék és Ludendorffék éppen olyan könnyen félretolták a nemzetközi egyezményeket, akárcsak késői utódaik: Hitlerék, Göringék... A németek a legnagyobb titokban készültek a gázháborúra... Erre a célra alapanyagnak kitünően megfelelt az Erdélyben szinte korlátlan menynyiségben található só, amelynek a klór az egyik alkatrésze.

A klórt a tordai gyárban elektrólizis segitségével állitották elő és acéltartályokban szállitották a különböző frontok felé. Százezernyi ártatlan embert öltek meg vele. Előkerültek a gázálarcok, a szél néha megfordult és a gyilkos gáz sokszor a saját katonaság életét oltotta ki. A gázháboru nem hozott döntést. Ellenben a küzdelem még vadabbá és embertelenebbé vált.

Az első világháború végeztével a tordai üzemet a nemzetközi Solvay-tröszt kaparintotta meg magának. A tröszttöt a klór annyira nem érdekelte, hogy azt egyenesen az Aranyosba dobta. A tröszt a konyhasó másik részéből, a nátriumból, viz hozzáadásával marószódát gyártott, amelyet azután a közelkeleti, főleg egyiptomi piacon adott tovább.

A konyhasó a vegyipar egyik fontos alapanyaga. Kiinduló pont, melyből kémiai anyagok tucatjait, sőt mondhatnánk százait lehet előállitani. Ehhez azonban tudás kell, tapasztalat, recentek, ismerete, laboránsok, kémikusok és középfokú technikai személyzet, a kémiai iparban jártas munkások és különféle technikai berendezések szükségesek. Mindez hiányzott: nemcsak a tordai Solvay-gyárban, de az egész országban. A nemzetközi tröszttnek nem állt érdekében az, hogy nálunk **számottevő kémiai ipar létesüljön.** Ellenkezőleg! A Solvay hosszú csápjai elértek az I. G. Farben Industrie csápjaihoz. Ez volt az a nemzetközi összeköttetésekkel rendelkező, német érdekeltségű tröszt, amely bennünket anilinfestékektől kezdve egészen a legkezdetlegesebb kémiai anyagokig ellátott.

A tordai Solvay gyárban akadt olyan ambiciózus vegyészmérnök, aki nem nyugodott bele abba a rablógazdálkodásba, amely az ország egyik kincsének a konyhasónak klóranyagát az Aranyosba dobta, a gyárat nem fejlesztette ki, a munkásokat, a mérnököket és a technikusokat pedig sötétségben tartotta. Az ambiciózus mérnök — saját felelősségére — kisérletezni kezdett a konyhasóval. S ért is el bizonyos eredményeket, de hogy ezeket gyakorlati szinvonalra hozhassa, ehhez pénz és berendezések kellettek volna. A szegény, ambiciózus és tröszttök boszorkánykonyháját nemismerő mérnök erre a kisérleteiről értesitette a központot, ahonnan a munkák további folytatására pénzt várt volna. Jött is egy dörgedelmes levél, ebben azonban a leghatározottabban — állásvesztés terhével — letiltották a mérnököt attól, hogy kisérleteit továbbfolytassa. A gyár tehát továbbra is megmaradt abban a kezdetleges állapotában, ahogy azt megalapitották.

— Nem nyugszom addig, amig egy csepp klórt is az Aranyosba dobunk —

mondotta nekünk körülbelül egy évvel ezelőtt a Solvay-gyár egyik vegyészmérnöke.

Kiváncsiak voltunk a dolgok állására és a gyár egyéves fejlődésére. A régi mérnököt már nem találtuk a gyárban, az újakkal való beszélgetés közben is látszik, hogy a fejlődés váratlan és meglepő és ebben visszatükröződik hazánk szédületes fejlődése.

A gyár fehérités céljaira tavaly is szállitott a papir- és textilgyáraknak klórt. Azonban: tavaly még a gyárak kereslete kisebb volt a kinálatnál. A felesleges klór egyrészét ki kellett dobni. Tavaly óta textil- és papirgyártásunk annyira fellendült, hogy dicsőszentmártoni és marosújvári gyáraink a tordaival együtt alig győzik a klórszükségletet kielégiteni.

Jönnek a klórmegrendelések és a gyár azért termel marószódát, hogy klórt gyárthassen eleget. Nem úgy, mint régen, amikor a klór csak „hulladék termék“ volt és a szóda volt a fontos.

Országunk szédületes fejlődése ilyen hallatlan, váratlan és örvendetes fordulatokat teremt. Az ujságok százezres és milliós **példányszámokban jelennek meg.** A könyvek tíz és húszezres példányszámokban dobódnak piacra. Szebbnél-szebb vásznak és fehérneműek kerülnek forgalomba, a papir- és textilgyárak küldik klórmegrendeléseiket s azokat — ha törik, ha szakad — ki kell elégiteni.

A kitünő féregölő szer a klórtartalmú nitroxan. Ezt a fogarasi üzemen kivül szintén a tordai gyár csinálja. A szintétikus cserzőanyagok és sósav gyártásához ugyancsak klór szükséges. Meg kell nagyobbitani az elektrólizist. Nincs más hátra, fel kell épiteni a tordai gyárnak azt a részét, amelyet a második világháború alatt lebombáztak.

Ezek is gondok. A növekedés, a nagyobbodás, a tervezgetés gondjai. Ezeket a gondokat azonban szivesen vállalja az ország, a Tervhivatal és a tordai gyár igazgatósága.

Az elektrólizist meg fogják nagyobbitani és a gazdagodó ország növekvő klórszükségletét kielégitik.

SZILÁGYI ANDRÁS

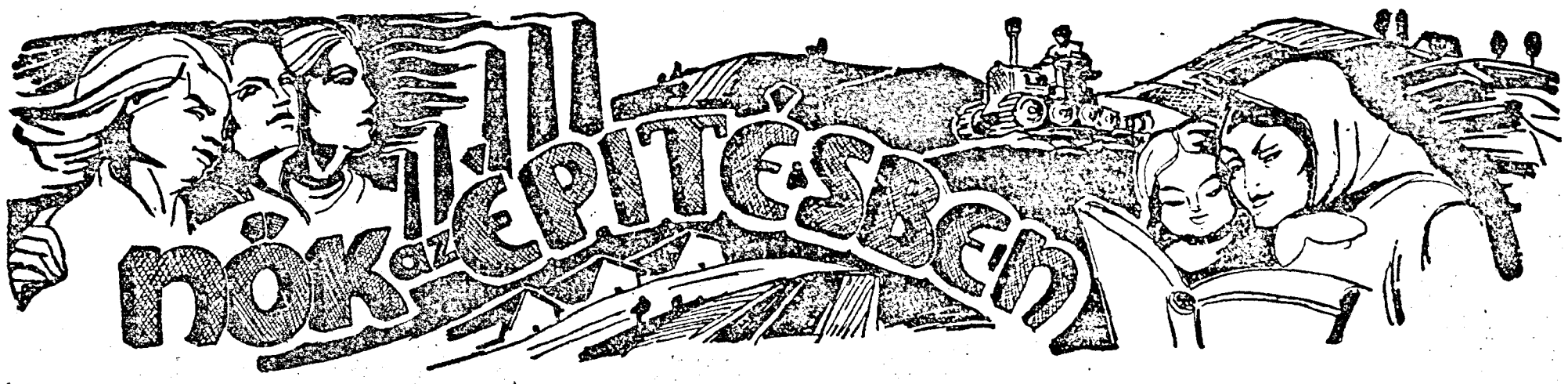

Négy gépen dolgozik egyszerre Epure Terézia

A „Herbák János" gyár munkásnője, Epure Terézia, négy gépen dolgozik egyszerre. Erről a nagyszerű teljesitményről a „Scánteia" is megemlékezett.

Nagyon érdekes, hogy miképpen történt ez a munkavállalás, mely egyszerre a legjobb élmunkásnők sorába emelte a fiatal dolgozónőt. Úgy kezdődött, hogy a Herbák-gyár fasarok-osztályán megbetegedett egy munkás. Hogy a gépe ne álljon használatlanul, éppen most, amikor minden gyár minden dolgozója lázasan igyekszik a Terv túlteljesitésén, Epure Terézia elvállalta, hogy egyidőre két gépen dolgozik egyszerre.

Régeni Károly mester eleinte ellenezte ezt a tervet. Azt hitte, hogy Epure Terézia nem lesz képes teljesíteni ezt a nagy ügyességet és figyelmet igénylő munkát. Mivel azonban látta, hogy a feladatot örömmel vállaló dolgozó társnője hajlíthatatlan és bízik önmagában, engedélyt adott, hogy Epure Terézia megpróbálja a nagyon nehéz feladatot.

Bizony eleinte nehezen ment a dolog. A munkás tempója lassubb lett. Néhány nap mulva azonban az ügyeskezű munkásnő gyakorlottabb lett. Nemcsak hogy teljesítette, de túl is haladta a normát, éspedig 28 százalékkal.

Epure Terézia ezután azt hallotta a gyűléseken, hogy a textilgyárakban egyes munkásnők már az 1950-es évre dolgoznak s vannak olyan munkásnők is, akik négy gépen dolgoznak egyszerre. Elment a pártszervezethez és bejelentette, hogy ő is szeretné megpróbálni a négy gépen való munkát. A pártszervezet értékelte Epure Terézia munkavállalását és közbejárt a gyár technikai osztályán, hogy a kívánsár teljesitését lehetővé tegye.

És a hatalmas munkavállalás sikerült. Már az első napokban simán ment a négy gépen való termelés s a munkásnő jelentős mértékben emelte a normát.

Epure Terézia ma a gyár egyik legjobb munkásnője. Szorgalma nemcsak élmunkássá avatta, nemcsak elismerést vivott ki számára hanem anyagi helyzetét is jelentősen megjavította. Eddigi havi 4—5000 lej keresete helyett ma 10—12 ezer lejt keres. Mert hiszen a hozzá hasonló szorgalmas, a munka nagyszerűségét értékelő, országotépítő dolgozókat anyagilag is segíti az ország.

Ezt irják a RDNSz levelezők...

A vidéki RDNSz szervezetek munkájáról két levél számol be a Világosság számára. Az elsőt Pap Mihályné munkásasszony írta Nagybányáról. Papné látogatást tett a nagybányai Phönix napközi otthonban s az ott tapasztaltakról így ír:

LÁTOGATÁS EGY NAGYBÁNYAI NAPKÖZI OTTHONBAN

A Phönix napközi otthon a volt Veiser-villában van. A villának 7 gyönyörű parkettes szobája van, melyet régen a Phönix munkások kizsákmányolója Veiser mérnök bitorolt, s amely ma 56 egészséges, kis munkásgyermek otthona.

Fenyőfák és gesztenyefák alatt játszanak a kisgyermekek, amikor a villába lépek. Megkérdeztem őket: Szeretnek-e az otthonba járni? Azt felelték, hogy nagyon, mert az óvónéni sok minden szépre tanítja őket. Szabó Ilonka, hogy bebizonyitsa: mindez így van, azonnal kiállt és elmondott egy szép verset. A többi gyermekek pedig kórusban román és magyar dalokat énekeltek.

A szobákban mindenütt tisztaság fogadott. Hófehér falak, festett ajtók és mindenütt virág az asztalon. A hálószobában 10 fehér ágy van, hófehér lepedővel és pokróccal leterítve. Mellette a teljesen felszerelt fürdőszoba áll a gyermekek rendelkezésére. Megakadt a szemem a gyermekek által készített szép és ízléses faliujságon is. De van itt RDNSz-sarok is, piros és román zászlócskákkal diszítve és egy „anyák sarka" is.

Élelmezést az otthon a Phönix-kantinból kap. S ez mindig jó, bőséges és tápláló. Látogatásom napján becsinált leves volt májgaluskával és sült, rizsköritéssel.

A sok szép és jó mellett hiányosságokat is észleltem. Igy például a gyermekek által készített kézimunkákon nincs rajta a gyermek vezetékneve. Ugy vettem észre, hogy a dada nem elég figyelmes a gyermekekkel: saját részére varrt valamit és nem foglalkozott a kicsikkel. Megtudtam azt is, hogy az édesanyák nem nagyon érdeklődnek az otthon kérdései, gyermekeik nevelése iránt. Ugy hiszem, hogy ez az otthon vezetőségének hibája is, mert keveset foglalkoznak az anyákkal, ahelyett, hogy komoly felvilágositó munkát végeznének.

Remélhető azonban, hogy ezeket a hiányosságokat kiküszöböli a nagybányai RNDSz-szervezet.

PAP MIHÁLYNÉ

Így vigyáznak a szamosfalvi nők a termésre

SZAMOSFALVA. — (Levelezőnk írja.) A cséplés megkezdése óta éjjel-nappal dolgoznak asszonyaink. Akárcsak a férfiak, ők is őrséget teljesítenek, vigyáznak, éberen őrködnek, nehogy a nép ellenségei felgyujtsák a buzaasztagokat.

A heti RDNSz-gyűlésen — minden pénteken — pontosan megjelennek az asszonyok és beszámolnak arról, hogy mit végeztek. A heti munka kiértékelése nagyon biztató. Az asszonyok szaván érzik: öntudatosak, hűségesek az ország dolgozó népe és a Munkáspárt iránt, s ha éjjeli pihenőjüket feláldozzák, azt nem vonakodva és panaszkodva, hanem örömmel teszik. A kenyeret őrzik ilyenkor az elcsendesedett faluban, azt a kenyeret, amely oly sok és nagy munka eredménye.

Mostanában, mivel igen sok a munka, nem tartunk rendes gyűlést, hanem az utcán vagy a határban találkozunk s ott beszéljük meg a kérdéseket.

Megkérdeztük *Dulka Máriát*, mi a véleménye a beszolgáltatásokról. Azt felelte:

— Mi szegények vagyunk s jóformán semmit sem kell beadnunk. Igazságos, nagyon igazságos a dolgozó nép érdekében történő a beszolgáltatások rendje.

Közbeszól *Bizsi Árván*, egy másik szegényparaszt is, aki nagyon meg van elégedve az új adótörvénnyel:

— Az adó kirovása ellen senkinek sem lehet panasza. Igazságos az is, mint a Népköztársaság minden törvénye. Látszik, hogy a dolgozók államában élünk, ahol minket véd a törvény s nekünk szól minden kedvezmény.

Ezzel aztán sietve kezet is rázunk, mert az asszonyok nagyon el vannak foglalva a kender tilolásával. Sietnek, hogy be tudják adni az előírt mennyiséget.

Igy harcolnak és dolgoznak a mi demokratikus asszonyaink . . .

Szamosfalva, 1949 szeptember.

NAGY LAJOSNÉ,
az Ideiglenes Bizottság alelnöke

A szamosujvári asszonyok munkájáról

így ír Vargáné MNSz közművelődési felelős.

„Nálunk Szamosújváron eredményesen és jól dolgoznak a RDNSz keretein belül a MNSz nőtagjai is.

Kerekes Mária a RDNSz titkárnője elismeréssel beszél a MNSz nőtagjainak munkájáról. Elmondja, hogy a RDNSz tagjaival együtt a legodaadóbb munkát fejtik ki. A legeredményesebb munka a kórház, az aggok menhelye és a tejosztó központ terén alakult ki.

A kórházban — mondja a RDNSz titkárnője — a RDNSz és MNSz tagok takarítanak. Rendszeresen látogatják a betegeket és házipapucsokat készítenek számukra. Ezenkívül veteményes kertet teremtettek a kórház udvarán, úgyhogy a kórház konyhájának zöldségszükségletét nagyrészben ez a kert fedezi. Sőt a kórház konyhai felszerelésének nagyrészét is a nők szerezték be gyűjtéssel és önkéntes adakozással.

A város szegény öregeinek gondozása terén is példaadó munkát fejtenek ki. Az aggmenház lakóit könnyű és hasznos foglalkozásokra tanitják, a magatehetetleneket pedig a tisztálkodásban segítik.

A MNSz tagjai közül e munkában kitüntek: Dankó Olivérné, Dobos Mária, Sztranyeczki Pálné, Bogya Jánosné, Szabó Sándorné és Prudner Emília.

VARGA N-NÉ.

A kolhoz elnöknője

Maria Zenyevics a neve. Az ukrajnai „Január 9" elnevezésű kolhoz elnöknője. Szegény gazdasági cseléd gyermeke volt, amikor Ukrajnában létrejött a szovjethatalom. Apja földet kapott a szovjet államtól s ő beiratkozhatott az ujonnan megnyilt községi iskolába.

Az iskola elvégzése után kétéves konyhakertészeti iskolát végzett Maria Zanyevics. Tevékeny részt vett faluja kollektív gazdaságának megalapitásában. Belépett a Kommunista Pártba. Már az egész vidéken ismerték nagyszerű tevékenységéért.

Mária Zenyevics vezetése alatt állott az ukrajnai kolhoz, amikor a hitlerista rablóháború tönkretette a szovjet embereknek ezt a nagyszerű munkáját is. Márlának a fia elesett a honvédő háborúban, de a gyász nem törte meg. Munkáját tovább folytatta és társai segítségével újjáépítette a szovjet kolhozt.

A „Január 9" kolhoz ma egyike a leghiresebb kollektív gazdaságoknak. 1500 hektár földet művelnek itt és 160 hektáros gyümölcsös és zöldséges kertet. 500 szarvasmarhája és 2000 baromfija van annak a kolhoznak, melynek elnöknője Maria Zenyevics, úgy él és úgy dolgozik, mint sokmillió más erősakaratú, szorgalmas és kitartó szovjet parasztasszony.

CAJ ANYÓ

(Az alábbi érdekes írás, mely a kínai felszabadító harc egy részletét vetíti elénk, Agnes Smedley „Kína harci dala" című hires regényéből való.)

Mikor először találkoztam Caj anyóval, már vezető személyiség volt a völgyben lakó asszonyok között. Ahhoz képest, hogy a Jangce déli völgyében született szokatlanul magas volt, barnabőrű, öreg kezén úgy állottak ki az erek, mint hegyoldalból a sziklaházak. Szikár volt és kemény, ha beszélt, hangja erős, csaknem érdes volt. Szürkébe vegyülő haját magas homlokáról hátrafésülve viselte, nyakszirtjén kontyba csavarva.

Nehéz volt elhinni róla, hogy hatvannyolc éves, mert sokkal fiatalabbnak látszott. Elmondta nekem, hogy özvegy és négy gyermeke van. Három fia közül a két nagyobbik az Uj Negyedik Hadseregben szolgál, a kisebbik pedig, egy tizenötéves fiú, neki és menyeinek segített a mezei munkában.

A háború előtt a falvakban szürkén és egyhangúan folyt az élet. De mikor az Uj Negyedik Hadsereg tavaly bevonult a völgybe, mintha a világ is eljött volna velük. Sok diáklány belépett a Hadsereg politikai osztályába; mikor egymásután bekopogtattak a falusi asszonyok ajtaján, összeomlott a régi világ. Az úrinők nem voltak hajlandók fogadni őket, hanem a férfiakat küldték ki maguk helyett; ilymódon adva értésükre, hogy prostituáltaknak tartják őket. De mikor a leányok Caj anyónál bekopogtattak, az a szemükbe nézett és tudta, hogy nem rosszak. Behivta őket magához, teáscsészéket tett eléjük és hívta menyeit és a szomszédasszonyokat, hogy jöjjenek ők is és üljenek le velük. Igy született meg aztán a Nemzeti Felszabadítás Nőszövetsége a völgyben. És nőttön-nőtt, míg csak száznál több tagja nem lett.

Caj anyó szikár, magas alakját gyakran lehetett látni, mikor faluról-falura ment és buzdította az asszonyokat, tanuljanak meg irni-olvasni és járjanak el a vitaülésekre, hogy megtudják, miért van háború és miben segíthetnek ők. A napi munka végeztével mindig lehetett asszonyokat, akik ajtajuk előtt ültek a küszöbön, szabtak és varrtak. Mikor megkérdeztem tőlük, mit csinálnak, azt felelték:

— Lábbelit készítünk a hadseregnek

Egyre több asszony végzett a férfiak helyett mezei munkát. A fiatalabb férfiak beléptek a hadseregbe, az idősebb férfiak és fiúk pedig a munkában segítettek vagy utánpótlást vittek a harctérre és sebesülteket hoztak onnan. Minden ünnepnapon a Nőszövetség tagjai elmentek a kórházba, hogy élelmiszeradományokkal „erősítsék a sebesülteket", énekeljenek nekik és beszélgessenek a katonákkal. A betegszobákban mindig Caj anyó mondta a beszédet és azt mondta a sebesülteknek, hogy ők valamennyien az ő és a Nőszövetség fiai. Sohasem fejezte be beszédét, anélkül, hogy ne szólt volna a nők jogairól, vagy ne buzdította volna őket arra, birják rá asszonyaikat, hogy lépjenek be a Szövetségbe. — Sok férfi soha azelőtt nem hallott még ilyen beszédet és nagy tisztelettel hallgatta.

Ezekben a kérdésekben a kínai férfiak általában sokkal értelmesebbeknek és türelmesebbeknek mutatkoztak a nyugati férfiaknál és csak kevés ellenzője akadt közülük az új mozgalomnak.

© Biblioteca Centrală Universitară Library Cluj

Óvári dolgozó földmüvesei többet adnak

A szegény- és középparasztok versenyezve teljesitik hazafias kötelességüket

OVÁRI. — *(Kiküldött munkatársunktól.)* — Az alkonyat homálya ül rá a szatmármegyei kisközség ideiglenes bizottságának irodahelyiségére. A szérű felől lehalkul a cséplőgép bugása és lassan benépesedik a községháza. Utbaigazításokért, a holnapi munka további utasitásaiért kopogtatnak be a cséplőgép körül serénykedők; mások meg a kicsépelt beszolgáltatandó rész beszállításának részleteit jelentik az ideiglenes bizottság tagjainak.

— Minden a legnagyobb rendben folyt ma is — állapítja meg az ideiglenes bizottság alelnöke, *Vascsák* András, miután a saját tapasztalatait kiegészítette munkatársainak jelentése.

— Megy is a munka, mint a virág! — erősíti meg az alelnök szavait *Szénás* Zsigmond újgazda, aki egyszersmind a falu népbírája is.

Iratokat lapoznak fel a petróleum-lámpa fellobbanó világánál. Egyeztetik az adatokat és a számok beszélnek.

— *Tivadar* Béla is felajánlott a rá kirótt mennyiséget meghaladóan még tíz kilót. Be is adta mindjárt a gépnél — mondja a titkár és a komoly nézésű arcok felfényesedve bólintanak rá.

AZ UJGAZDA PÉLDÁT MUTAT

— Melyik Tivadar? — tevődik fel a kérdés, mert a faluban sok a Tivadar és így szükség van a pontosabb meghatározásra.

— Tivadar Béla — magyarázza a titkár —, az újgazda. Az, aki a Román Munkáspárt multkori sejtgyűlésén olyan értelmesen szólalt fel. Háromszáz kiló búzája termett összesen. Azt mondta szívesen ad, mert meg akarja mutatni, hogy a falu népe tudja mivel tartozik a dolgozók államának.

— Hát igen, — bólintanak rá a szobában lévők — az állam földet adott nekünk, a legnagyobb szükség idején a munkásosztály segítségünkre jött és kiküldte nekünk a traktorokat, hogy feltörjék az ugart. Most szállitották le az adónkat. Nem volna szép, ha nem gondolnánk arra, hogy legyen minél több kenyér a mi városi szövetségeseink asztalán.

A falu dolgozó szegényparasztjainak szive útat mutatott. Tivadar Béla nem egyedül van az óvári dolgozó szegény földművesek között, aki az ő kicsinyke terméséből többet adott. *Kocsis* Károly az ideiglenes bizottság elnöke, az ő 200 kilójából 10 kilóval, *Vascsák* András, *Szénás* Zsigmond szintén mind többet ajánlottak fel. Ujgazdák valamennyien és érzik a munkásosztály fiainak és a Pártnak segítségnyujtását és falusi dolgozó létükre sem akarnak elmaradni a városi dolgozók áldozatvállalásaiból.

„Nagyobb darab kenyeret...“

— Tudjuk, hogy a városi gyárak munkásai önkéntes munkájukkal, vasárnapi pihenőjüket feláldozva siettek segítségünkre — mondják. — Tudjuk, hogyan készültek el idejére az „Unió“-ban a cséplőgépek, mennyi erőfeszitéssel és verejtékhullással iparkodtak a gyár dolgozói, hát mi sem akarunk hálátlanok lenni a Párttal és a munkásosztállyal szemben. Többet adunk, mert a mi kis búzánk, a többivel együtt szövetségeseink, a városi munkások számára biztosítja a nagyobb darab kenyeret.

Kint, az utcán nyikorognak a búzás zsákokkal megrakott szekerek. Az óvári szérű aznapi termelése halad a „Comcereal“ gyüjtőhely felé. Acélos szemekkel telt zsákokban a termés, amelyet szeretettel gyarapított többre a dolgozó parasztság öntudatos áldozatvállalása.

(t.— k.—)

Az átszervezés alatt lévő tordamegyei szövetkezetek eredményei

TORDA. — *(Tudósitónktól.)* Tordaaranyos megye szövetkezeti szervezőbizottsága a nyári mezőgazdasági munkálatok idejére felfüggesztette a szövetkezeti hálózat átszervezését. Most, hogy a dolgozó földművesek elvégezték a nyári mezőgazdasági munkák zömét, új erővel indult meg a munka.

Az eddig elvégzett munka során a falusi szövetkezetek vezetőségeiből kiszorították a népellenes kizsákmányoló elemeket. Helyüket osztályharcos dolgozó földművesek foglalták el.

Július 1-től augusztus 23-ig a megye szövetkezeteiben mintegy 80 millió értékű különböző árucikket vásároltak a falusi dolgozók. 16 millió 4482 lej értékű élelmiszereket, 18 millió 18 ezer 484 lej értékű vasárut és különböző munkaeszközöket, 20 millió 975 ezer 842 lej értékű textilneműt és 3 millió 676 ezer 416 lej értékű lábbelit bocsátottak a szövetkezetek a dolgozó földművesek rendelkezésére. Ezenkívül építkezési anyagokat, petróleumot, vegyi cikkeket, dohányt és más árukat vásároltak 13 millió lej értékben a dolgozó földművesek. A hatalmas mennyiségű és értékű árucikkek a dolgozó földművesek július és augusztus havi szükségletét szolgálta. Most 45 millió lej értékű árut küldött a szövetkezeti szervező bizottság a falvakba. Ezt az értéket még további áruszállításokkal többszörösére növeli. Hátráltatja a szövetkezeti szervező bizottság munkáját a rendelkezésre álló tehergépkocsik megnemfelelő száma és állapota.

A szövetkezeti szervezőbizottság megkezdte a vágóállatok felvásárlását a tenyésztőktől. Eddig 250 darab sertést és 125 darab vágómarhát vásárolt meg.

A nagyszabású üzleti forgalom lebonyolítására az Állami Bank nyujt hitelt a szövetkezeteknek.

N. M.

Ezt írja a Scânteia Satelor

LEGUTÓBBI, 1949 SZEPTEMBER 11-I SZÁMÁBAN.

„Ma még dolgozó földmüveseink nagyrésze ökrös igával túrja a földet, s marokkal szórja a magot a barázdákba. Sokan csak faekével dolgoznak s vannak olyanok, akiknek nincsen sem ökrük, vagy szerszámuk sem.

A munka nehéz és fárasztó. A termés gyenge, nem kielégitő. Megszámlálhatatlan földdarabkán, rosszul tagolt és elszórt földeken nem tud fejlődni a termés. A dolgozó földművesek évek hosszú során át össze voltak kötve az inséggel és a szenvedéssel. A dolgozó falusi ember hátán ugyanakkor a kulákok is élősködtek. Egy életen át dolgozott a szegény, még éjszaka sem volt pihenése és sorsa a nyomorúság volt. A kulák a szegény dolgozó munkájából növelte erejét, gazdagodott. Meglopták, kizsákmányolták, üzérkedtek a szegény- és középparasztokkal.

Az ilyen élet, amit évszázadon keresztül éltek a dolgozó földművesek nem egyéb, mint kinlódás és küzködés.“

A továbbiakban a cikk rámutat arra, hogy ezt a nyomorúságos állapotot felszámolta a népi demokrácia és új életútat nyitott meg a szegény- és középparasztok számára, a felemelkedés útját. A Román Munkáspárt vezetésével orvosolták a dolgozó parasztság évszázadok óta tátongó sebeit.

A dolgozó földművesek felemelkedése a mezőgazdaság gépesítésén át érhető el. A vetésterületek mesgyenélküli kiterjesztése a traktorral vont mély barázda, a vetőgép munkája, a nagyszerű arató-cséplőgép használata jelenti a gyógyitóirt az évszázados sebekre.

„Ha így dolgozzák meg a földet — hangzik tovább a cikk — a munka sokkal könnyebb lesz, a termés pedig sokkal gazdagabb. Az élet megelégedett és fényesebb. A szegénységet örök időre el lehet akkor űzni, s a kizsákmányolás és a kulákok rablása teljesen megszűnik. Ékes bizonyitéka ennek a szovjet parasztok mai boldog élete, amit a kollektiv gazdaságoknak, az új jobb földmegművelésnek köszönhetnek.

Ez a fényes út megnyilt országunk szegény- és középparasztjai előtt is. A munkásosztály, élén a Párttal, ezen az úton vezeti a dolgozó parasztságot. Egy jobb élethez segiti. Éppen ezért igyekszik a munkásság, hogy növelje a traktorok és a mezőgazdasági gépek számát.

1955-ben elérünk oda, hogy 25 ezer traktorunk lesz! Igy van megállapitva az új tervben. De nemcsak ennyi. Országunkban más mezőgazdasági gépeket is fogunk gyártani: arató-kötözőket, kombájnokat — olyan gépeket, amelyek egyidőben aratnak és csépelnek is, és egyéb mezőgazdasági felszereléseket.

Végezzünk egyszerű számítást, hogy mit fog jelenteni dolgozó földműveseinknek egy munkanapon ez a 25 ezer traktor. Tegyük fel, hogy 1 traktor egy nap alatt csupán 3 hektár földet szánt fel. Ez azt jelentené, hogy a 25 ezer traktor egyetlen nap alatt 75 ezer hektár földet fog felszántani.“

A cikk a továbbiakban kifejti ennek a ténynek a jelentőségét, majd ezekkel a mondatokkal ér véget:

„A munkásosztállyal való szoros szövetségben, a dolgozó parasztság elűzheti a falvakból a mult szenvedéseinek emlékét és boldog jövőt építhet magának.“

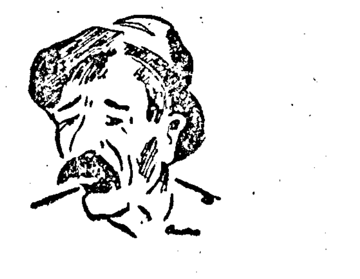

A népi demokráciák országaiból

FALUSI SZÖVETKEZETI MOZGALOM LENGYELORSZÁGBAN

Lengyelországban a Kölcsönösen Segítő Parasztszövetség keretében 17 ezernél több mezőgazdasági szövetkezeti felvásárló központ létezik. Az elmult év óta 3200-al növekedett ezek száma. A mult évi 21 milliárd zlotyval szemben, ez év első hat hónapjában a terménygyüjtő szövetkezetek 58 milliárd zloty értékű termelvényt vásárolt.

A felvásárlásnak ez az igen jelentékeny emelkedése annak tulajdonítható, hogy a parasztság mindinkább megérti a falusi szövetkezeti mozgalom előnyeit. A parasztok szívesen adják el termékeiket a szövetkezeteknek, mivel biztosak abban, hogy jó árat kapnak érte és mentesülnek az üzérek kizsákmányolásától.

A legjelentősebb javulást a szerződéses vásárlások tekintetében érték el. A szövetkezetek 44 ezer hektár bevetésére való tavaszi repcét és közel 16 ezer hektárra való burgonyát vásároltak meg ilyen módon. Ugyancsak szerződéses alapon 1 millió 300 ezernél több disznót vásároltak. (Agerpres.)

HÉTEZER ÚJ TRAKTORISTA A CSEHSZLOVÁK MEZŐGAZDASÁG SZOLGÁLATÁBAN

A csehszlovák mezőgazdaság gépesítési tervének egyik legnagyobb gondja, a gépekhez megfelelő káderek kinevelése. A jövendő traktoristák első csoportja júliusban végezte el a traktoriskola tanfolyamait. A csehszlovák mezőgazdászok egyesülete ez év végéig újabb 7 ezer traktoristát képez ki. (Agerpres.)

ERDŐSÍTÉSEK A BOLGÁR NÉPKÖZTÁRSASÁGBAN

A Bolgár Népköztársaságban az Ötéves Terv keretében 800 ezer hektár árterületet erdősítenek. 1949-ben a Terv 50 ezer hektár terület erdősítését írámozza elő. Az állam gondoskodik a faipar fejlesztéséről is. A Bolgár Népköztársaság fafeldolgozó ipara ma már a legjobb minőségű árut: parkettát, hordókat, faházakat, szenet, ipari terpentint és más árucikkeket szállit külföldre. (Agerpres.)

A dési MNSz színiátszók önkéntes munkát végeztek Árpástón

DÉS. — *(Levelezőnktől.)* — A Magyar Népi Szövetség dési szervezetének szinjátszó csoportja az elmult napokban Árpástó és Magyardécse községekben vendégszerepelt. A 35 tagu lelkes csoport tagjai egyfelvonásos színdarabot adtak elő, majd román és magyar népi táncokkal, szavalatokkal és énekszámokkal egészitették ki a műsort. Magyardécsén a közönség nem fért el a kulturterembe, így a sok érdeklődőre való tekintettel a szabadban tartották meg az előadást. Magyardécse dolgozói ígéretet tettek arra, hogy még ebben az évben új, nagybefogadóképességű kultúrházat építenek. Magyardécsén közel félezer, Árpástón 300 főnyi közönség nézte végig a jólsikerült előadást. A megnyitóbeszédet a megyei szervezet részéről *Székely* Tihamér intézőbizottsági tag tartotta.

A kiszállásnak jelentőségét növelte az is, hogy a dési színjátszócsoport tagjai Árpástón 2 napi önkéntes munkát végeztek, az ottani szervezet tagjaival kitatarozták az árpástói kulturházat. A falusi dolgozók között osztatlan örömet keltett városi munkástársaik segítsége.

Parádi Kálmán.

Hírek

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Horea-ut 6, II. emelet. Telefon: 16—09.
Kiadóhivatal: Szabadság-tér. 31. Telefon: 19—11.
Laptulajdonos: „Petőfi" Lap- és Könyvkiadó RT.
Felelős szerkesztő: LÁZÁR JÓZSEF
Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.
A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411—1949. társascég sz. alatt.
Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekkszámla: 40.623.

A **VILÁGOSSÁG**
szerkesztősége átköltözött

Uj cime:

Kolozsvár, Horea-út 6,

II. emelet

UJ TELEFONSZAMUNK: 16—09.

SZOLGÁLATOS GYÓGYSZERTÁRAK:

SZEPTEMBER 12-ÉN, HÉTFŐN:

4. számu állami gyógyszertár, (volt Csillag) Dózsa György-utca 36 szám, 6. számu állami gyógyszertár (volt Órangyal) Malinovszky-tér 1 szám, 9. számu állami gyógyszertár (volt Elekes dr.) Mócok-utja 110 szám, 10. számu állami gyógyszertár (volt Orient) Móricz Zsigmond-utca 1 szám (Vágóhid), 14. számu állami gyógyszertár Deportáltak-utja 59 szám (Irisz-telep).

HÁROMEZER LEJT TALÁLT PÉNZT adtak le a kolozsmegyei miliciának az elmult héten. Igazolt tulajdonosa átveheti munkanapokon a megyei milicia székházának 65. számú szobájában, délelőtt 8 órától 2 óráig.

JULIUS HÓNAP folyamán az angol iparban 72 sztrájk volt, 24 ezer 100 munkás részvételével. Az 1949 év első hét hónapjában összesen 883 sztrájk volt, 255.200 munkás részvételével.

A MAGYAR KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTÉRIUM elhatározta, hogy a szeptemberben megkezdődő tanévben 120 ezer gyermek részére biztosítja az orosz nyelvtanulás lehetőségét.

UJ ANYAG ESŐKÖPENY GYÁRTÁSÁRA. A kalinini vízhatlan anyagakot előállító textilgyár új kelme készítését kezdte meg. A legkülönbözőbb színűre festett selyemanyagot különleges vegyi eljárással teszik tökéletesen vizhatlanná és férfi, valamint női esőköpenyek készítésére használják majd. Az új kelme, amelyből a kalinini gyár még ebben az évben mintegy 100 ezer métert gyárt, jóval előnyösebb tulajdonságokkal rendelkezik, mint az eddigi gumival impregnált anyagok.

MAGYAR LEÁNYLICEUM igazgatósága szülői értekezletet tart szeptember 12-én (hétfőn) délután 6 órakor intézetében, Augusztus 23-utca 26 szám alatt. Az érdekelt szülők — I., II. és III. ciklus — szives megjelenését kérik.

KASSÁN FELÁLLITJÁK az ismeretlen politikai elitélt emlékművét. A Szlovák Nemzeti Felkelés megünneplése keretében a kassai ünnepségek alkalmával augusztus 23-án leleplezték az ismeretlen fasisztaellenes elitélt emlékművét. Az emlékművet Valentino Osvaldo épitész tervezte.

A NYUGDIJAKAT minden hónapban 15—20-ika között utalják ki. A munka- és népjóléti ügyi minisztérium közli az érdekeltekkel, hogy a hadigondozottak részére a nyugdíjat szeptember 15-től kezdődőleg minden hónap 15—20-ika között utalják ki. Amennyiben a posta kézbesitője nem találja otthon a czimzettet, a segélyre vagy nyugdíjra jogosult személynek a hónap 20-áig jelentkeznie kell a helyi postahivatalnál, hogy pénzét felvegye.

LEÉGETT EGY VILÁGHIRŰ PORCELÁNGYÁR. A limogesi világhirű francia porcelángyár, amely kétezer munkást foglalkoztatott, tűz következtében teljesen leégett. A kár 850 millió frank. Több mint ezer munkás vált ezzel munkanélkülivé. A tűz okát eddig még nem derítették ki.

ZSIRKŐRE BUKKANTAK hosszas kutatások után a magyar geológusok és rövidesen üzembe helyezik Magyarország első zsirkő (talkum) bányáját. A zsirkövet DDT rovarirtószer és egyéb fontos ipari cikkek készítésére használják. Ezideig évente mintegy négyezer tonna behozatalra szorultak. A felfedezett zsirkő nagymennyiségben található és rendkivül jóminőségű.

MEGKÉTSZEREZI A CUKORKATERMELÉST a jövő évben a brassói „Desrobirea" cukorkagyár, amely Délkelet-Európa egyik legnagyobb és legkorszerübb gépekkel felszerelt cukorkagyára. A termelés fokozását a most létesitett két uj osztály, a halva és a cukrozott gyümölcskészitő osztályok is elősegitik.

HUSZSZÁZALÉKOS KEDVEZMÉNYBEN részesül bármilyen fiztési csoportba sorolt alkalmazott abban az esetben, ha szolgálati ügyben utazik repülőgépen. A TARS légiforgalmi társaság közli, hogy bármelyik alkalmazott igénybeveheti a repülőjáratot még akkor is, ha ugyanaz az út vonaton olcsóbb. Jegyváltásnál egy „Repülővel utazik..." jelzésü megbizólevelet kell felmutatni. A pénzügyminisztérium rendelete értelmében a repülőjegyek a vállalatokkal szemben minden megszorítás nélkül elszámolhatók. Kivétel a Temesvár és Arad közötti repülőjárat. Erre az útszakaszra nem vonatkozik a TARS vezérigazgatóságának ez a rendelete.

HADIFLOTTA TÁMASZPONTOT szándékszik létesiteni Jáva szigetén az amerikai hadvezetőség — a holland lapok értesülései szerint.

A KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: *Nyári szünet, nincs előadás.*

MAXIM GORKIJ: *Krisztina főhadnagy.* Kezdete: 5.30, 7.30 és 9.30 órakor.

MUNKÁS MOZGÓ: *„Kis iskolásleány"* Bübájos szovjet gyermekfilm. Előadások 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

POPULAR: *Krisztina főhadnagy.* Kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

UJ IDŐK: Változatos évadnyitó műsor: Szovjet hiradó 18. sz. — A Káma folyó. — A rakéta-bomba. — Sztalinogorszk. — A győzelem napja. — Uttörők. 3. sz. — Tudomány és technika 4/84 sz. — Vasárnap délelőtt fél 12 órakor matiné.

URÁNIA: *Razzia.* Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ: *Nyári szünet, nincs előadás.*

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés dija 10 szóig 50 lej, szombaton 60 lej.
Állástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegü apróhirdetés szavanként 8 lej.
Cim a kiadóban és jeligés hirdetéseknél 20 lej pótdij fizetendő.

ADÁS—VÉTEL

ELADÓK: kantin részére óriási kredenc, ventillátor, füvágógép, többféle vaságy és nyugágy, paravánok, karnisok, csillárok, kiskarikahajós varrógép, modern, barna iróasztal, fekete finom rokámié, 2 belga tükör 125x60 cm. Cim a kiadóban. 6732

ETHERIKUS olajat és eszenciát minden mennyiségben veszünk, üres hordókat eladunk. „Feleacul" cukorkagyár, Kolozsvár, Dosztojevszki-utca 12. Telefon: 14—78. Tkv.

MEGVÉTELRE keresek fehér, zománcozott asztali kályhát. Bartha, Codru Drăgusanu-utca 38. Irisz-telep. 6790

FÜRDŐSZOBA-FELSZERELÉS, új, eladó. Horea-utca 8. Józsa. 6794

ÓCSKA TÉGLÁT veszünk. Industria Chimico-Farmaceutica, Székely Mózes-utca 5. 6796

CSINCSILLA- és belga nyulak eladók. Jugoszlávia-utca 44. Délután 4 órától. 6750

JÓHANGU rövid zongora jutányos áron eladó. Mócok-utja 38. 6842

ELADÓK: szúrósdrót nagy tételben, ajtók, ablakok, nagy oszlopkályha. Dónát-ut 210. Délután 5 órától. 6843

ELADÓ női Singer varrógép. Dumbrava Rosie 12. 6845

BARNA férfi öltöny, középtermetre, két kombinált szekrény eladó. Tache Jonescu-utca 101. 6846

ELADÓK: uj, zománcozott konyhaberendezések, elsőosztályu anyagból. Cserkész-utca 1., asztalosnál. Rákóczi-negyed. 6847

GUMIKÖPENYEGEKET, Decauville keskenyvágányu vasutisineket és kocsikat keres az Aradi Cukorgyár. 6848

GYERMEK sportkocsi és babyszék eladó. Racovita (Erzsébet)-ut 14. 6850

CSERÉPKÁLYHÁT használt állapotban veszek. Telefon: 26—51. Erzsébet-ut 20. 6855

PRIMA koncert-zongora eladó, vagy pianinóval elcserélhető. Közvágóhid-tér 2. 6856

SÜRGŐSEN eladó stráfszekér, jó állapotban. Aurel Isac-utca 44. Muresan Joan. 6857

INGATLAN—LAKÁS

CSERÉLNÉK belvárosi egy szoba, konyha, előszobás lakást, két szoba komfortossal. Cimeket „Pista" jeligére a kiadóba. 6755

KÖZPONTBAN beköltözhető üzletes ház, 4 szoba, komfortos, kertes ház sürgősen eladó. Mezeyügynökség, Dózsa-utca 16. 6813b

BUKARESTI kétszobás, konyhás, fürdőszobás, nagy kamrás központi lakást elcserélnék hasonló kolozsvárival. Bocsánczi-iroda, Unió-utca 10. 6853

ÁLLÁST KAPHAT

MEGBIZHATÓ, főznitudó mindenest keresek. Cim a kiadóban. Gr. 187

HÁZTARTÁSI alkalmazottat keresek azonnalra. Bob-utca 11, ajtó 4. Értekezni 12—15-ig. 6812

EGYEDÜLÁLLÓ, független nőt keresek segitőtársnak, könnnyü iparhoz. Megélhetés biztositva. Cim a kiadóban. 6744

KÜLÖNFÉLÉK

MENYASSZONYI ruhák, fátylak, koszoruk kikölcsönzése, „Dáhlia", Horea-ut 35. Tkv.

KÖNNYÜ házi kosztot keresek kihordásra, két személy részére, lehetőleg a II. kerület közelében. „Olajjal és füszermentesen" jeligére cimeket a kiadóba kérem.

MENYASSZONYI koszoruk, fátylak, ruhák kikölcsönzése, eladása ORCHIDEANÁL, Dózsa György-u. 22. Tkv.

GYORSIRÁST, gépirást tanitok. Március 6-utca 36, I. emelet, ajtó 3. Jelentkezni 4—7 között. 6841

KÉT kisebb iskolásfiu teljes ellátást kaphat. Cim a kiadóban. 6851

SZABÓ MÁRIA névre szóló iratok elvesztek. Megtalálója sziveskedjék Balti — Gidófalvy-utca 29 cimére visszajuttatni, mert szegény asszony. Az iratok mellett talált pénzt megtarthatja. 6844

FRENKEL Olga, Frenkel Ferenc, Frenkel Ernő, Frenkel Petru és Frenkel Agneta kolozsvári, Liszt Ferenc-utca 18 szám alatti lakosok elvesztett élelmiszer és és ruházati jegyeinek beszolgáltatója magas jutalmat kap a kiadóhivatalban. 6852

EGY csendes diákot családtagnak felveszek. G. Enescu-utca 19. Rákóczi-negyed. 6829

KANTIN KERES MEGVÉTELRE

150 személy részére

vendéglői asztalokat és székeket

Ajánlatok a SLOVA-nál adandók be, „KANTIN" jeligére

Siessen!

Csak nehány nap van még hátra az

Állami Osztály-sorsjáték

I. osztályának huzásáig!

Vásárolja megidejében sorsjegyét

R. P. R.
Judecătoria Populară Vişeul de Sus judeţul Maramureş
Dosar Nr. 557—1949.

CITAŢIE

D-na Leţcae Margareta cu ultimul domiciliu în comuna Vişeul de Sus, judeţul Maramureş, este citată la această instanţă pentru ziua de 29 Septembrie 1949, orele 8 dimineaţa în calitate de pârâtă în procesul de divorţ intentat de reclamantul Leţcae Nicolae.

In caz de neprezentare judecata se va face în lipsă, conform art. 152 codul de procedură civilă.

Judecător, LS Grefier,
(ss) T. Radian (ss) Ilie Nasui

R. P. R.
Judecătoria Populară Urbană Cluj.
Dosar Nr. 3661—1919.

CITATIE.

Nr. 3661, anul 1949, luna Septembrie, ziua 8.

Dl. Andrássi Theodor, domiciliat în loc necunoscut, este citat la această instanţă, camera Nr. 5, pentru ziua de 13 luna Octomvrie 1949, ora 8 dimineaţa, în calitate de pârât în procesul de divorţ înaintat de Andrássi Ecaterina.

In caz de neprezentare judecata se va face în lipsă.

Preşedinte, judecător:
(ss) Dr. Decusară.
L. S. Grefier: (ss) Daboca.
6849.

Elveszett okmányok
PIERDERI DE ACTE

Az alább felsorolt személyi okmányok elvesztek és azokat tulajdonosaik semmisnek nyilvánitják:

Următoarele acte personale au fost pierdute şi posesorii lor le declară nule de drept în măi. nile oricui s'ar afla:

1. **Frenkel** Olga Cluj, Str. Liszt Ferenc Nr. 18, Buletinul de înscriere la Bir. Pop. din anul 1949, eliberat de Miliţia Cluj, Frenkel Ernest, Frenkel Olga, Frenkel Petru, Frenkel Agneta, Cartela de alimente tip C, tip D1, tip D2, tip D2, precum şi carnete de membru, eliberate de Cooperativa Victoria din Cluj şi de Cooperativa CFR „7 Noemvrie" din Cluj, Carnet de călătorie CFR. 6852

2. **Popa** Simion, Cluj, Str. Iorga Nr. 11, Buletinul de înscriere la Bir. Pop. Nr. 28.536—1947, eliberat de Miliţia Cluj.

3. **Russu** A. Maria, Cluj, Str. Soporului Nr. 37, Buletinul de înscriere la Bir. Pop. Nr. 46924—1947, eliberat de Miliţia Cluj.

4. **Deák** Ana, Cluj, Str. Budai Nagy Antal Nr. 130, Buletinul de înscriere la Bir. Pop. Nr. 4759—1946, eliberat de Miliţia Cluj.

5. **Kardos** Iosif, Cluj, Str. 1 Mai Nr. 19, Buletinul de înscriere la Bir. Pop. Nr. 39.209—1947, eliberat de Miliţia Cluj.

CAPITOL ÉS MUNKÁS MOZGÓK

szerdától bemutatják

a szovjet filmgyártás egyik csucsteljesitményét, Ostrowski világhirü regénye nyomán készült filmet

„Igy edződött meg az acél"

Előadások kezdete:
Capitolban: 3.30, 5.30, 7.30 és 9.30 órakor
Munkás-mozgóban: 3, 5, 7 és 9 órakor

„UJ IDŐK" mozgó

bemutatja:

Változatos szezonnyitó műsorát!

Szeptember 12—18-ig

Szovjet hiradó 18. sz.

A Káma folyó

A RAKÉTA BOMBA

SZTALINOGORSZK

A győzelem napja

Uttörők 3 sz.

Tudomány és technika

4/84 sz.

Vasárnap d. e. 1/2 12-kor
MATINÉ

Fütésre alkalmas

napraforgómaghéjat

minden mennyiségben kaphat a

„Flacăra" olajgyárban

Jazului-utca 33

Biblioteca Universitară Library Cluj

Egy szovjet üzem társadalombiztosítói költségvetése

— A „Vörös Proletár" üzem munkásai beszélnek arról, miképen használják fel a társadalombiztosító pénzalapjait —

Tavaly a „Vörös Proletár" üzem társadalombiztosító költségvetése 3 és fél millió rubelt tett ki. — Mire használták fel ezeket a pénzalapokat? Erre a kérdésre válaszol az alábbiakban az üzem néhány munkása.

BECSÜLETBELI KÖTELESSÉG

I. Ivanov, az egyik üzemi osztály szakszervezeti bizottságának elnöke ezeket mondja:

„A társadalombiztosítási bizottságot tevékenységében a társadalombiztosító delegátusai támogatják. Minden szakszervezeti csoportnak megvannak a maga aktivistái, akik társadalmi téren a rájuk háruló feladatokat lelkiismeretesen teljesítik.

A Szovjetunióban egyetlen beteg sem marad orvosi kezelés nélkül. A betegeket a szakszervezetek, az állam és a Bolsevik Párt szerető gondossága övezi.

*

A táppénzek alkotják a „Vörös proletár" üzem társadalombiztosító költségvetésének egyik legfontosabb kiadási tételét. Tavaly erre a célra 1,700.000 rubelt forditottak. **A táppénzeket nemcsak a betegek kapják, hanem azok a munkások és tisztviselők is, akik családjuk valamely beteg tagját kénytelenek gyógykezeltetni.**

AZ ANYA SZAVA

N. Krajnova, a fiatal anya, aki a második számu mechanikai osztályon dolgozik, a következőket mondja:

— **Az állam nagy segitséget nyujtott nekem.** Az üzemi bizottság **teljesen dijmentesen a terhes asszonyoknak pihenésre szolgáló szanatóriumba utalt be.** A Szokolnikiben lévő szanatóriumban nagyszerüen pihentem. A szanatóriumban pihenő terhes asszonyok gyakorlott szakorvosok felügyelete alatt állnak, az élelmezés pedig elsőrangu.

Előadásokat hallgattam az anya higiéniájáról és a gyermek gondozásról. A szanatóriumban szakmai kör létesült, ahol a **terhes anyák megtanulják, hogyan kell az ujszülöttnek szükséges holmikat megvarrni.**

Szabadságom több, mint két hónapig tartott. **Ez alatt az idő alatt a társadalombiztosító pénztárból béremmel egyenlő összegü segélyt kaptam. Két hónap után kivettem az engem megillető nyári szabadságot, amikor szintén teljes béremet folyósitották.**

Ujszülött fiam ma már három hónapos. További szabadságot kaptam gyermekem szoptatására.

*

Tavaly a „Vörös proletár" üzem 97 munkásnője lett anya. **A szüléssel kapcsolatos segélyek összege meghaladta a 150 ezer rubelt.**

Az üzem poliklinikáján szakrendelőt létesitettek terhes anyák részére.

AKIK GYÓGYFÜRDŐKÖN KEZELTETIK MAGUKAT

V. Patrikejev, a szerszámosztályon dolgozó munkás elmeséli, hogyan töltötte el szabadságát a pjatagorszki **„Kalinin"** szanatóriumban.

Patrikejev betegen tért vissza a frontról. Hoszu ideig az üzem poliklinikáján kezelték, majd az orvosok azt ajánlották, menjen gyógyfürdőre.

Kérést adott be az üzemi bizottsághoz, amelynek jóváhagyására a társadalombiztosító bizottság **Pjatagorszkba** küldte. **Az ellátást és a gyógykezeltetést teljes összegben a társadalombiztosító alapjaiból fedezték.** A szanatóriumban igénybe vehette a legkiválóbb szakorvosok, sebészek, ideggyógyászok, stb. szolgálatait. Sulyosabb eseteknél professzorokat is bevonnak az orvosi tanácsba.

AZ NYUGDIJAK

Rendkivül érdekes dolgokat tudtunk meg **K. Szkorcovtól**, a mechanikai osztály mesterétől, aki 55 éves, vagyis 13 éves korától dolgozik a **„Vörös proletár"** üzemben.

Már rég elhagyhatta volna az üzemet, mert évek óta kapja aggkori nyugdiját. De szive nem viszi rá, hogy elhagyja ezt az üzemet, ahol egész életét eltöltötte és amelyben egész családja dolgozik.

— **Hogy is hagyhatnám el az üzemet — mondja —, amikor még elég munkabirónak érzem magam?**

Szkorcov nem az egyedüli munkás, aki igy gondolkozik.

A munkások nyugdijának folyósitására a **„Vörös proletár" üzem társadalombiztositási költségvetéséből tavaly 415 ezer rubelt forditottak.**

Nyugdijat kapnak a munkabaleset folyólag munkaképtelenekké vált munkások, továbbá a hadirokkantak és az öregek.

GYERMEKEINKÉRT

I. Kulikov, az egyik pionir-tábor vezetőjének elbeszéléséből tudtuk meg a következőket:

„Tavaly, az üzemi bizottság 500.000 rubelt irányzott elő a társadalombiztositó alapjaiból a pionir táborok költségvetéseinek fedezésére. A szülők jelentéktelen anyagi hozzájárulásával, ez a hatalmas összeg lehetővé tette, hogy nagyszerüen megszervezhessük a gyermekek nyaralását. Az üzem igazgatósága szintén jelentős támogatást nyujtott ennek az akciónak. Fedezte a szállitási költségeket, a világitást és gondoskodott a pionir tábor tejtermékekkel való ellátásáról.

A gyermektábor a **Mihnevszk** környéki **Barijbino** festői vidékén fekszik. Az üzem ezen a helyen valóságos kis gyermekvárost épitett. A tábor közelében napközi otthonokat és óvódákat épitett a gyár.

*

A fentiekben kiragadtunk néhány példát annak igazolására, hogyan gondoskodik a szovjet állam a dolgozók egészségéről.

Nem kell elfeledünk, hogy a munkások és tisztviselők az üzem poliklinikáján ingyenes orvosi segélyben részesülnek. Itt a legkiválóbb orvosok a legkorszerübb berendezés felhasználásával gyógykezelik őket. Az üzem külön diététikus konyhával rendelkezik a beteg munkások és tisztviselők kiszolgálására.

A beteg munkások és tisztviselők részére 100 ágyas szanatórium áll rendelkezésre. Itt a munkások és tisztviselők teljesen dijmentesen gyógykezelethetik magukat, anélkül, hogy megszakitanák termelő munkájukat.

A **„Vörös proletár"** üzem költségvetése nem rendkivüli jelenség. Szokásos költségvetés, amelyet minden szovjet üzemnél megtalálhatunk.

Ez a költségvetés azt bizonyitja, hogy a Szovjetunióban a társadalombiztositás a dolgozók életszinvonala emelésének hatalmas eszköze. Ugyanakkor visszatükrözi azt a gondoskodást, amelyet a szovjet állam tanusit a dolgozók iránt.

A VILÁGOSSÁG RÁDIÓ MŰSORA

Hétfő, szeptember 12

BUKAREST

RÁDIÓ ROMÁNIA: 13.45 Ionel Budisteanu zenekara. 14.00 Ifjúsági óra. 15.00 Szovjet énekesek. 18.00 A dolgozók dalai. 19.30 Szinházi este. 21.50 Sporthirek. 22.30 Selma Hollinger énekel. 22.50 Könnyü zene. 23.35 Románcok.

BUKAREST I.: 13.30 Ionel Budisteanu zenekara. 19.00 Az ifjúság dalai. 19.10 Kultúrszemle. 19.25 Az ifjúság dalai.

BUDAPEST

KOSSUTH RÁDIÓ: 11.45 Szovjet nyelvészet. 13.00 Az I. honvédkerületi zenekar. 15.00 Szovjet magnetofon. 15.30 Női szemmel. 16.00 Mi történt a mult héten? Természettudomány a mindennapi életben. 16.40 A Népköztársaság alapja a munka. 17.40 Szovjet napok. 18.15 Tömegdalok. 18.30 Gorkij mesél. 20.55 Szátlin-díjas zeneszerzők művei. Gasszanov, Amirov.

PETŐFI RÁDIÓ: 7.20 Tiz perc háztartás. 7.35 Beszélgetés a Martinkemencénél. 8.10 Heti zenés kalendárium. 14.30 Élő antológia. 15.00 Felszín és talaj. Az élet keletkezése. A hónap könyve: Lenin az irodalomról. 15.40 Hanglemezek. 16.15 Porteleki M. énekel. 17.00 Tánczene. 18.00 Könyvelési tanfolyam. Orosz nyelv. 19.20 A tánc története. 20.20 Hangos újság. 21.05 Szív küldi. 21.25 Világgazdasági előadás.

Kedd, szeptember 13

BUKAREST

RÁDIÓ ROMÁNIA: 13.45 Ionel Dinicu zenekara. 14.00 Tudományos szemle. 14.15 Arta Florescu énekel. 14.45 Népzene. 15.00 Hanglemezek. 18.00 Szakszervezeti énekkaroknak. 19.30 Kultúrotthonoknak. 20.20 Rádióegyetem. 20.30 Iliuta Rudareanu klarinétozik. 20.45 Kis zenei enciklopédia. 21.00 Szovjet muzsika. 22.30 Beethoven szonáták. 23.00 Dvorak szerenádok. 23.35 Éjjeli zene.

BUKAREST I.: 13.30 Ionel Dinicu zenekara. 19.00 Hires melódiák. 19.10 Lapszemle. 19.25 Hires melódiák. A továbbiakban azonos Rádió Románia műsorával.

BUDAPEST

KOSSUTH RÁDIÓ: 8.00 Izraelita vallásos félóra. 12.15 Ilnitzky-zenekar. 14.15 Könnyű orosz zene. 15.00 Ifjúsági kórus. 15.30 Vally Gabriella énekel. 16.00 Orosz nyelvtanfolyam kezdőknek. 17.40 Szovjet napok. 18.30 Hanglemezek. 19.00 Magyar népi zene: „Szerelem, szerelem." 19.30 Falurádió. 20.55 Testvérnépek könnyű zenéje.

PETŐFI RÁDIÓ: 7.20 Tíz perc háztartás. 7.35 A Káspi-tó partján. 9.00 Könnyű zene. 10.15 Komoly zene. 11.10 Gyermekrádió. Óvodások műsora. 15.00 Az égés. Az ősember hazánkban. 16.00 Kompolti és Soltikettős. 16.30 Századunk hangja. 17.00 Tánczenekar. 18.00 Komoly lemezek. 18.40 Nevelés tud. folyóiratszemle. 21.05 Szív küldi. 22.00 Régi magyar nóták. Virágos M. énekel.

Szerda, szeptember 14

BUKAREST

RÁDIÓ ROMÁNIA: 13.45 Ido Kahan zenekara. 14.45 A tömegek dalai. 15.00 Hanglemezek. 18.00 A Hadsereg órája. 19.30 Ifjúsági óra. 20.20 Rádióposta. 20.30 Szovjet népek zenéje. 21.00 Román népi zene. 21.10 Párbeszéd. 21.25 Turistáknak. 21.40 Dumitru Scurtu énekel. 22.30 Kamarazene. 23.00 Operaáriák. 23.35 Hanglemezek.

BUKAREST I.: 13.30 Ido Kahan zenekara. 19.00 Hanglemezek. 19.10 Zenekrónika. 19.25 Román és az együttélő népek zenéje. A továbbiakban azonos Rádió Románia műsorával.

BUDAPEST

KOSSUTH RÁDIÓ: 12.15 Házi együttes. 13.00 Orosz lemezek. 15.00 Ifjúság hangja. 16.00 Orosz nyelvtanfolyam. Zenei kalandozások. 16.40 Az államhatalom legelső szervei. 17.40 Szovjet napok. 18.30 Harcos ifjúság. 19.00 Hanglemezek. 19.25 Falurádió. 20.55 Rádiózenekar. Vezényel Somogyi. 22.20 Budapesti szerenád. 23.00 Monique de la Bruchollerie zongorázik.

PETŐFI RÁDIÓ: 7.20 Tíz perc háztartás. 7.35 Egészségügyi negyedóra. 9.00 Könnyű zene. 14.30 Petőfi: Levél Arany Jánoshoz című versét elemzi Füsti József. 15.00 Nagy Péter: Kérdés, felelet. 15.40 Petőfi kora. Gábor Áron. 16.25 Földkerekség egyhatodán. 16.40 Cser Timea énekel. 17.00 Tánclemezek. 18.00 Motoros tanácsadó. 18.45 Beszélgetés az erő és tömeg helyes értelmezéséről.

Csütörtök, szeptember 15

BUKAREST

RÁDIÓ ROMÁNIA: 13.45 Fir Lalea zenekara. 14.00 Zene gyermekeknek. 14.45 A munka dala. 15.00 Szovjet zene. 18.00 Szovjet ujdonságok. 19.35 Rádióegyetem. 19.45 Dolgozó földművesek nek. 20.15 Csajkovszkij VI. szimfóniája. 21.05 Szovjet dalok. 22.30 Macoden-román együttes. 23.00 Könnyű zene. 23.35 Szovjet zene.

BUKAREST I.: 13.30 Fir Lalea zenekara. 19.00 Hanglemezujdonságok. 19.10 Kultúrszemle. 19.25 Hanglemezek. A továbbiakban azonos a Rádió Románia műsorával.

BUDAPEST

KOSSUTH RÁDIÓ: 11.45 Két halál. Szerafimovics elbeszélése. 12.15 Könnyű zene. 13.00 Határőrparancsnokság zenekara. 14.15 Biribum cirkusz. 15.30 Női szemmel. 16.00 Orosz nyelvtanfolyam. 17.40 Szovjet napok. 18.30 Szomszédaink — barátaink. 19.00 Előadás a studióban. Sienkiewitz. 20.55 Csütörtökön este. 22.20 Szovjet magnetofon műsor.

PETŐFI RÁDIÓ: 7.20 Tíz perc háztartás. 7.35 Igy biztositják a főváros húsellátását. 9.00 Bardócz énekel. 10.15 Hanglemezek. 14.10 Schubert Esz-dur trió Solymos P., Ney T. és Banda E. 15.00 Az Atlaszvidék. A mozgás szervei. 15.40 Végh Katalin és Pál I. énekel. 16.30 Külföldi cseremüsor. 17.10 Tánczene. Piccaddilly. 17.45 A könyvnyomtatás története. 18.00 Falurádió. 18.30 Filmdalok. 18.40 Kérdezz — felelek.

Péntek, szeptember 16

BUKAREST

RÁDIÓ ROMÁNIA: 13.45 Dica Lataretu zenekara. 14.00 Szovjet kultúrszemle. 14.15 Szovjet dalok. 14.45 Szórakoztató zene. 15.00 Hanglemezek. 18.00 Gyermekóra. 19.30 Ifjúsági óra. 20.15 Operaest. 22.30 Mandolinegyüttes. 23.00 Román népi zene. 23.35 Keringők.

BUKAREST I.: 13.30 Dica Lataretu zenekara. 19.00 Szovjet filmdalok. 19.10 Filmszemle. 19.25 Szovjet filmdalok. A továbbiakban azonos a Rádió Románia műsorával.

BUDAPEST

KOSSUTH RÁDIÓ: 12.15 Könnyű zene. 14.15 Házi együttes. Roóz Emil hegedül. 15.00 Kalandozások a zenetörténetben. „A nápolyi iskola." 16.00 Orosz nyelvtan. Iskolai zenebrigádok. 16.40 Időszerű elméleti marxista kérdések 17.40 Szovjet napok. 18.35 Neve: Angelica Vasquez rádiódráma. 19.30 Falurádió. 20.55 Rádiózenekar. Olasz opera. 22.20 Richard Strauss.

PETŐFI RÁDIÓ: 7.20 Tíz perc háztartás. 7.35 A tudomány és a gyakorlat együttműködése a Szovjetunióban. 8.00 Lapszemle. 14.30 Buttula E. zongorázik. 15.00 Latin költők magyarul. 15.40 Bartók-együttes muzsikál. 17.00 Tánczene. 18.00 Orosz nyelvtanfolyam. 18.30 Ifjúság hangja magyarázata. 19.20 Közvetités Varsó számára: a Vásárhelyi-kórus énekel. 22.00 Moszkvai ajándék magnetofonok.

Szombat, szeptember 17

BUKAREST

RÁDIÓ ROMÁNIA: 13.45 Nicu Stanescu zenekara. 14.45 A Hadsereg órája. 15.23 Román népi játékok. 18.00 Szülők órája. 18.15 A Pjatnickij-együttes énekel. 19.30 Kultúrszemle. 19.50 Munkásdalok. 20.15 A rádió zenekara játszik. 21.00 Belpolitikai szemle. 21.25 Sporthirek. 21.30 Népi zene. 22.30 Zenei krónika. 23.00 Tánclemezek.

BUKAREST I.: 13.30 Nicu Stanescu zenekara. 19.00 Szovjet népek zenéje. 19.10 Irodalmi szemle. 19.25 Szovjet népek zenéje.

BUDAPEST

KOSSUTH RÁDIÓ: 12.15 Házi együttes. 14.15 Mi van egy mondat mögött? 14.30 Magyar muzsa. 15.00 Zenei kaleidoszkóp. 15.30 Biribum cirkusz. Mesék, dalok. 17.10 Tánczene. 17.40 Szovjet napok. 18.15 Vedres K.-zenekar. 19.00 Szép esti muzsika. MÁV-zenekar. 20.55 Vidám zenés hétvége. 23.00 Hanglemezek.

PETŐFI RÁDIÓ: 7.20 Tíz perc háztartás. 7.35 Élet és Tudomány műsora. 9.35 Görög gyerekek műsora. 14.30 Népek zenéje. Népek indulói Berlioztól — Alexandrovig. 15.00 Rádióiskola tarka műsora. 15.40 Szív küldi. 16.00 Mindenki operája. Puccini: Tosca. 16.40 Falurádió. 17.15 Szinházi közvetités. 20.20 Operettrészletek. Miklós K. és Reményi S. 22.25 Szív küldi.

Vasárnap, szeptember 18

BUDAPEST

KOSSUTH RÁDIÓ: 7.00 Reggeli zene. 8.00 Hirek. 8.20 Szív küldi. 9.00 Istentisztelet. 10.45 Külügyi negyedóra 11.15 Nagyzenekari hanglemezek. 12.30 Várhelyi-kórus népi kórusokat énekel. 13.00 Varjas A. és Petri E. kétzongorás hangversenye. 15.00 „Erdélyi muzsika." Román táncok, székely nóták. 18.30 Falurádió. 21.05 Vidám rádiószinház. Botrány a nagymisén. Merémée.

PETŐFI RÁDIÓ: 3.00 Hanglemezek. 9.00 Fejtörő séta Zenopotámiában. 11.40 Vasárnapdéli rádiószinház. Az elveszett csecsemő. Csepek novellája. 12.00 Tőrzene, vasutasok zenekara. 13.30 Medgyasszai V. énekel. 14.00 Házi együttes. 15.00 Füsti Fecskék. Móricz Zsigmond elbeszélése. 16.00 Halló, vasárnap délután! 17.00 Magyar Parnasszus. 17.40 Komoly zene — Vidám zene. 18.30 Szép Galathea.

BUKAREST I. és RÁDIÓ ROMÁNIA ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMAI

6.00 Pontos idő. Hirek. 6.15 Hanglemezek. 6.20 Torna. 6.30 Hanglemezek. Hirek orosz nyelven. 7.00 Hanglemezek. 7.30 Pontos idő. Hanglemezek. 13.00 Vizállásjelentés. Közlemények. 13.07 Hanglemezek. 14.00 Sajtószemle. 14.30 Hirek. 18.00 Műsorajánlás. 18.30 Orosz nyelvtanfolyam. 21.00 Hirek. 22.15 Sporthirek. 22.20 Közlemények. 22.25 Hirek orosz nyelven. 23.30 Hirek.

BUDAPEST ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMAI:

KOSSUTH RÁDIÓ: Muzsika 6.30, 7.20, 12.15, 13.30. Falurádió 6.00. Rádióiskola (szombat kivételével) 16.00. Szovjet napok 17.10. Marxista-leninista negyedóra 18.15 (hétfő és szombat kivételével). Hirek 7.00, 12.00, 14.00, 17.00, 20.00, 22.00, 24.00. — 21.40 Spothiradó.

PETŐFI RÁDIÓ: Muzsika 5.30, 7.00, 14.30. Torna 6.45. Tíz perc háztartás. 7.20 Rádióiskola (szombat kivételével. 10.50 Szabadegyetem. 20.30 Tíz perc sport 21.15. Hirek 8.00, 10.00, 21.00.

A BUKARESTI RÁDIÓ MAGYAR ADÁSÁNAK MŰSORA:

HÉTFŐ, SZEPTEMBER 11.

REGGEL: Hirek. Sporthirek. Riport a nagyváradi „Infartirea" vasgyár ifjúsági brigádjáról. — ESTE: Hirek. Belpolitikai szemle. Munkáslevelek.

KEDD, SZEPTEMBER 12.

REGGEL: Hirek. Irodalmi krónika. Riport. — ESTE: Hirek. Külpolitikai szemle. Riport.

SZERDA, SZEPTEMBER 13.

REGGEL: Hirek. Uj lakók, Dános Miklós riportja. — ESTE: Szovjet óra. A sztahanovista kemencétől, a sztahanovista műhelyig. Megemlékezés Pavlovról. Hirek.

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 14.

REGGEL: Hirek. Beszámoló a temesvári üzemek fallújság kiállításáról. — ESTE: Ifjúsági óra. Hirek.

PÉNTEK, SZEPTEMBER 15.

REGGEL: Hirek. Riport. — ESTE: Hirek. Költők a békéért. Rádióposta.

SZOMBAT, SZEPTEMBER 16.

REGGEL: Hirek. Szovjet kultúrkrónika. Iszakovszkij válogatott művei. — ESTE: Gyermekóra. Hirek.

VASÁRNAP, SZEPTEMBER 17.

DÉLUTÁN: Falurá[illegible] kapu. Kormos Gyula hangjátéka.

VILÁGOSSÁG SPORT

GYŐZELEMMEL KEZDETT A RNK NŐI ÉS FÉRFI CSAPATA A RÖPLABDA VILÁGBAJNOKSÁGOKON

PRÁGA — A röplabdavilágbajnokságok első eredményei a következők: Női: RNK—Magyarország 3:0. Csehszlovákia—Franciaország 3:0. Férfi: RNK—Magyarország 3:2. Bulgária—Olaszország 3:1. Lengyelország Hollandia 3:0.

ASBÓTH VERESÉGET SZENVEDETT A MAGYAR NEMZETKÖZI TENISZBAJNOKSÁGOKON

BUDAPEST — A magyar nemzetközi teniszbajnokságok eredményei a következők:

Férfi egyes: Elődöntő: Asbóth (magyar)—Krájcsik (cseh) 6:3, 6:0, 6:1. Skonecki (lengyel)—Gogu Viziru (RNK) 6:2, 6:1, 4:6, 6:1. Döntő: Skonecki—Asbóth 1:6, 3:6, 7:5, 6:1, 9:7.

Női egyes: Döntő: Miskova (cseh)—Jedrzejowska (lengyel) 6:3, 4:6, 6:4.

Férfi páros: Döntő: Asbóth, Ádám (magyar)—Caralulis, G. Viziru (RNK) 4:6, 6:2, 6:1, 6:4.

Vegyes páros: Elődöntő: Skonecki, Jedrzejowska (lengyel)—Katona, Katona (magyar) 6:0, 0:6, 6:2.

30.000 néző előtt nyitották meg a RNK nemzetközi atlétikai bajnokságait

Dumitru Talmaciu, Aline Poenaru uj pompás csucseredményeket ért el

Raica és Sötér győztek a sulydobásban és magasugrásban

BUKAREST. — A RNK nemzetközi atlétikai versenyei szombaton kezdődtek meg és a népi demokráciák versenyzőinek részvételével biztosította a kiváló eredményeket és a verseny a béke megerősítésének és a népek közti barátságnak továbbfejlesztése volt.

Versenyzőink kiválóan szerepeltek. *Poenaru* Aline új csúcseredménye nemzetközi viszonylatban is kiváló. *Talmaciu* új 1500 méteres csúcseredménye magáról beszél. De kiváló teljesítmény volt *Raica* sulydobó győzelme a legjobb sulydobók felett. A vert mezőnyben található a főiskolai világbajnok *Kalina* dr. (cseh), a kiváló lengyel Adamczyk és a magyar *Némethvári.*

A verseny első napi eredményei a következők:

Rúdugrás: 1. Homonnay dr. (magyar) 400 cm. 2. Zsitvay (magyar) 400 cm. 3. Saxa (csehszlovák) 390 cm. 4. Zeno Dragomir (RNK) 380 cm. 5. Krejcsár (csehszlovák) 380 cm. 6. Moroncsyk (lengyel) 370 cm.

Súlydobás, női. 1. Komárkova (csehszlovák) 12.88 m. 2. Nenkova (bulgár) 12.48 m. — 3. Machackova (csehszlovák) 12.37 m. 4. Bregulanka (lengyel) 12.16 m. 5. Pusch Irén (RNK) 11.72 m. 6. Konikowna (lengyel) 11.38 m.

Kalapácsvetés: 1. Németh Imre (magyar) 57.13 m. — 2. Petike (magyar) 51.71 m. — 3. Dumitru Constantin (RNK) 51.44 m. 4. Dadák (cseh) 50.68 m. 5. Kadrnoszka (csehszlovák) 50.66 m. 6. Toma Ion (RNK) 49.04 m.

800 m. síkfutás: 1. Dumitru Talmaciu (RNK) 1:54.2 p. *Országos csúcs!* 2. Hires (magyar) 1:54.7 p. 3. Winter (csehszlovák) 1:55.3 p. 4. Bakos (magyar) 1:55.8 p. 5. Korbán (lengyel) 1:56.1 p. 6. Statkiewicz (lengyel) 1:56.3 p. — 7. Petcu (RNK) 1:56.5 p.

Gerelyvetés, női: 1. Zatopkova (csehszlovák) 46.32 m. *Csehszlovák csúcs!* 2. Rohonczi Mária (magyar) 39.28 m. 3. Umbrai Katalin (magyar) 38.61 m. 4. Jungrova (csehszlovák) 32.98 m. — 5. Reimesch Anneliese (RNK) 32.75 m. *Országos ifjúsági csúcs!* 6. Adami Mariana (RNK) 31.59 m.

Távolugrás: 1. Fikejz (csehszlovák) 706 cm. 2. Adamczyk (lengyel) 688 cm. — 3. Wiesenmayer (RNK) 687 cm. 4. Csányi (magyar) 680 cm. — 5. Matys (csehszlovák) 679 cm. 6. Taus (RNK) 632 cm.

110 m. gátfutás: 1. Tosnar (csehszlovák) 15.1 mp. 2. Krull (csehszlovák) 15.3 mp. — 3. Victor Dumitrescu (RNK) 15.4 mp. *(Országos csúcs beállítva!* 4. Ogloblin (lengyel) 15.6 mp. 5. Lippay (magyar) 15.6 mp. 6. Steriade (RNK).

80 m. női gátfutás: 1. Gyarmati Olga (magyar) 12.0 mp. 2. Lassel Margit (RNK) 12.4 mp. *Országos csúcs beállítva!* 3. Sienerova (csehszlovák) 12.4 mp. 4. Kovács Buna (magyar) 13.0 mp. 5. Goscsakovna (lengyel) 13.1 mp. 6. Lőrinczi Anna (magyar) 13.7 mp.

5 km-es gyaloglás: 1. Balsan (csehszlovák) 22:11 perc. 2. Paraschivescu (RNK) 22.19 p. 3. Chiose (RNK) 24:20.2 p. 4. Munteanu (RNK) 24:28 p.

Magasugrás, női: 1. Modrachova (csehszlovák) 150 cm. 2. Mala Blanka (csehszlovák) 150 cm. 3. Rohonczi Mária (magyar) 150 cm. 4. Csáky Erzsébet (magyar) 140 cm. 5. Soós Ella (RNK) 140 cm. 6. Enna Hiott (RNK) 140 cm.

Sulydobás: 1. Raica (RNK) 14.32 m. 2. Negrutiu (RNK) 14.12 m. 3. Adamczyk (lengyel) 14.11 m. 4. Jirout (csehszlovák) 14.10 m. 5. Kalina dr. (csehszlovák) 14.00 m. 6. Némethvári (magyar) 13.70 m.

100 m. síkfutás: 1. Csányi (magyar) 10.7 mp. 2. Varasdi (magyar) 10.8 mp. 3. Simek (csehszlovák) 11.0 mp. 4. Lupsa (RNK) 11.0 mp. 5. Stawiczyk (lengyel) 11.0 mp. 6. Szebeni (magyar) 11.1 mp.

5000 m. síkfutás: 1. Zápotek (csehszlovák) 14:24.0 p. 2. Bácsfalvy (magyar) 14:34.4 p. 3. Radu Ionita (RNK) 15:42.6 p. 4. Nagy Márton (RNK) 16:19.4 p.

100 m. síkfutás, női: 1. Sienerova (csehszlovák) 12.4 mp. 2. Egri Anna (magyar) 12.6 mp. 3. Lohász Irén (magyar) 12.7 mp. 4. Moderovna (lengyel) 12.9 mp. 5. Cieslikowna (lengyel) 13.0 mp. 6. Schobel (RNK) 13.2 mp.

4x400 m. váltófutás: 1. Magyarország (Karády, Marosi, Solymosi, Bánhalmi) 3:17.4 p. 2. Csehszlovákia (Podebrad, Rek, Horecky, Moravec) 3:17.6 p. Csehszlovák csúcs! 3. RNK (Jecu, Seiden, Petcu, Moskovics) 3:31.8 p.

A második nap eredményei:

200 m. női sikfutás: 1. Egri Anna (magyar) 26.1 mp. 2. Hiklova (cseh) 26.2.

200 m. sikfutás: 1. Stawczky (lengyel) 21.9 mp. 2. Szebeni (magyar) 22.2 mp. 3. Simek (cseh) 22.6 mp.

800 m. sikfutás, női: 1. Bleha (magyar) 2:19.9 p. 2. Treybal Edit (RNK) 2:20.8 p. 3. Ficsor (magyar) 2:25.8 mp.

400 m. női gátfutás: 1. Lippay (magyar) 54.4 mp. 2. Kiss László (RNK) 54.5 mp. 3. Krul (csehszlovák) 55.6 mp.

1500 m. sikfutás: 1. Garay (magyar) 3:54.2 p. 2. Dumitru Talmaciu (RNK 3:54.8 perc. **Országos csucs!** 3. Pop Victor (RNK) 3:56.2 perc.

400 m. síkfutás: 1. Podebrad (csehszlovák) 49.4 mp. 2. Solymosi (magyar) 49.5 mp. 3. Bánhalmi (magyar) 49.6 mp.

Diszkoszvetés: 1. Klics Ferenc (magyar) 49.30 méter. 2. Kulitzy (magyar) 45.35 méter. 3. Raica (RNK) 44.39 m.

4x100 m. női váltófutás: 1. Magyarország 48.8 mp. **Magyar csúcs!** 2. Lengyelország 49.6 mp. 3. Csehszlovákia 50.5 mp.

Magasugrás 1. Sötér János (RNK) 188 cm. 2. Földessy (magyar) 185 cm.

A női diszkoszvetésben Poenaru Aline 39.33 méteres eredménnyel pompás új román csúcseredményt ért el.

4x100 m. váltófutás: 1. Magyarország 42 mp. 2. Bulgária 42.4 mp. **Bolgár csúcs!** 3. Lengyelország 42.8 mp.

3000 m. akadályfutás: 1. Jeszenyszky (magyar) 9:19.0 p. 2. Firea (RNK) 9:26.0 mp. 3. Szlávicsek (cseh) 9:37.2 p.

Gerelyvetés: 1. Kiesewetter (cseh) 66.72 m. 2. Várszegi (magyar) 61.42 m. 3. Puskás (RNK) 53.50 m.

10.000 m. síkfutás: 1. Zátopek (cseh) 30:01.2 p. 2. Szilágyi (magyar) 31:31.0 p. 3. Bácsfalvy (magyar) 31:49.0 perc.

Hármasugrás: 1. Hoffmann (lengyel) 14.37 m. 2. Puskás (magyar) 13.99 m. 3. Baruch (RNK) 13.66 m.

Távolugrás női: 1. Gyarmati Olga (magyar) 552 cm. 2. Lohász Irén (magyar) 544 cm. 3. Moderowna (lengyel) 518 cm.

Meglepetésekkel kezdődött az „Őszi Kupa" labdarugómérkőzések sora

CFR Kolozsvár—Munkássport 3:2 (1:1)
CFR Szatmár—KESE 4:1 (0:0)
Hadsereg Kolozsvár—Sodronyipar 2:2 (1:1)

KOLOZSVÁR. — Az őszi kupamérkőzések nyitánya meglehetősen gyenge játékot hozott Kolozsváron. A kellemes idő csak 4000 nézőt vonzott a pályára, az elmaradt nézők bizonyára sejtették, hogy idényeleji játéknak lennének csak tanúi. A bemutatkozó négy csapat közül csak a kolozsvári CFR mutatott valamennyire elfogadható játékot, de ez a forma sem elegendő ahhoz, hogy csoportjában az első, vagy akár a második helyen végezzen. A többi három csapat játékereje egyelőre sok kívánnivalót hagy maga után.

Az első mérkőzésen a kolozsvári Hadsereg az aranyosgyéresi Sodronyiparral játszott és a mutatott játéknak megfelelően döntetlenül végződött. A 2:2 (1:1) eredménynyel elégedett lehet mindkét csapat.

A két csapat a következő összeállításban játszott:

HADSEREG: Baróthy — Balogh, Szász — Irimies, Traian Vasile, Vakarcs — Halász, Kovács V., Torneansky, Bila, Kiss.

SODRONYIPAR: Mandrut — Felecan, Pataki — Roman, Lázár, Holbauer — Muresan, Copil II., Pálfy, Capsan, Chiorean.

Az első félidő változatos játékkal telik el. Az első gólt a Hadsereg szerzi meg Kiss révén, a 39. percben, aki Kovács átadását a hálóba lövi. Már-már úgy látszik, hogy az első félidő Hadsereg-vezetéssel zárul, amikor az utolsó percben Copil II. fordulásból a kifutó kapus feje felett a hálóba emeli a labdát.

A második félidőben sem emelkedik a játék színvonala. A félidő első részében eseménytelen percek után a 27. percben Capusan egy kiütött labdát az ötösről a hálóba vág. Az egyenlítő gól a 39. percben esik, amikor Torneanszky 8 méterről élesen lő a kapura, a kapus nem tudja védeni a labdát.

A Hadseregből *Balogh, Traian Vasile* és *Vakarcs* emelkedett ki, a csatársornak ezúttal nem ment a játék. A Sodronyipar védelme jól állt a lábán, csatársora is kielégített.

Takács marosvásárhelyi játékvezető hiba nélkül vezette a mérkőzést.

A nap második *mérkőzésére* a a következő összeállításban álltak ki a csapatok:

CFR KOLOZSVÁR: Sütő — Demeter, Bokor — Bálint, Kiss, Muresan — Kirkósa, Candrea, Avram, Kovács IV., Coracu.

MUNKÁSSPORT NAGYBÁNYA: Tarnoveanu — Mihailescu, Zavoda — Megyeri, Nohel, Marosan — Moldovan, Gallis, Adamecz, Dallos, Balogh.

A mérkőzés CFR támadásokkal indul. A 7. percben Coracu nagy lövését szépen fogja a kapus. A 11. percben Avram tiszta helyzetből, 3 lépésről gyengén lő a kapus kezébe. Egy percre rá Candrea előtt nyilik nagy helyzet, de elhamarkodottan, 11 méterről a kapu fölé lövi a labdát. A 14. percben Kovács IV. utánozza Candreát. Ezután ellaposodik a játék. Hosszú percekig nem adódik semmi elismerésre méltó. A 23. percben a nagybányai csapat lesgólt ér el. A 26. percben Dobay jön be Kirkósa helyett. Candrea—Dobay lesz a jobbszárny. A 29. percben Avram ügyetlenkedik az ötösön, elsodorják tőle a védők a labdát, de Candrea szemfüles és a kapust is kicselezve, 2 lépésről a hálóba kotor. 1:0. Nem sokáig örvendhet a CFR a vezetésnek, mert a 34. percben Zavoda az üresen álló Gallishoz küldi a labdát, aki kiszökik és a kapu felé kanyarodva, nagy gólt lő a balsarokba. 1:1. A CFR támadásokkal válaszolt az egyenlítő gólra, amely a 45. percben eredménnyel is jár. Dobay lövése a jobb kapufáról visszapattan, Candrea közelről bekotorja, de a játékvezető nem adja meg a gólt azon a címen, hogy Dobay lesen állt.

A második félidőben ismét a CFR rohamoz. Kovács IV. lövését a kapus kiüti Dobay elé, aki nagyon okosan, a fejek felett a hálóba emeli. 2:1. A CFR most sokkal jobban látszik, mint az első félidőben. A 14. percben Coracu remek labdát kap, nincs rajta senki, még állítgatni is van ideje és a kétségbeesett kapus mellett a jobb sarokba lő. 3:1. A CFR mind jobban belejön a játékba és rengeteget támad. A 18. percben a CFR tizenhatosán belül van a labda, amikor a játékvezető fütyül és mindenki legnagyobb csodálkozására, valami ismeretlen sugalatra hallgatva, 11-est ítél. A közönség tüntet, a játékosok ámuldozva néznek egymásra. Még a nagybányalak is nevetnek az értheteten ítéleten. A tizenegyest értékesíti a bányai csapat. 3:2. A vasutasok állandóan támadnak és a játék a nagybányalak térfelén folyik. Egymásután rúgják a szögletet, de újabb gólt már nem tudnak elérni.

Az első félidőbeli gyengébb játék után, nagymértékben feljavult a csapat, de még mindig sok javulásra van szükség, ha a kupamérkőzéseken az első között akarnak végezni. A bemutatkozó kapus, Sütő, az első félidőben bizonytalankodott, a második félidőben kevés dolgát jól látta el. A védelem egyik oszlopa, a sérüléséből felépült Demeter, aki máris jó formában van. A fedezetsor kielégített, Muresan, Bálint, Kiss a sorrend. A csatársorban új színt hozott Coracu, de még neki sokat kell javulni. A támadósor legjobbja Kovács IV. volt, Candrea sokat dolgozott, de nem hasznosan. Dobay a sor egyik oszlopa lehet, ha beleilleszkedik. Avram változatlanul gyenge.

A nagybányai csapat lelkes játékot mutatott, s ha megszokják a mérkőzések légkörét, nagyon sok kellemetlen percet szereznek az elsőosztályú csapatoknak is.

A mérkőzés egyik külön látványossága és érdekessége a nagyszebeni *Copia* biráskodása volt, aki hibát-hibára halmozott, fordított ítéleteket hozott és mindent elkövetett, hogy bebizonyítsa a labdarugáshoz való hozzánemértését. A 11-es ítéletével megkoronázta addigi működését. Hahotára fakasztotta a 22 játékost és a 4000 nézőt. Játékvezetését elrettentő példaképpen lehetne állítani az összes játékvezetők elé, ezzel a figyelmeztetéssel: *Így nem szabad biráskodni!*

AZ ŐSZI KUPAMÉRKŐZÉSEK TOVÁBBI EREDMÉNYEI:

I. csoport: CFR Temesvár—Metalosport Vörös Acél 3:0 (1:0). Resica: Metalochimic—Jiul 4:1 (2:0). Arad: CFR—Minerul Lupény 2:2 (1:0).

II. csoport: Temesvár: ITA—TESE 2:2 (2:1). Szatmár: CFR—KESE 4:1 (1:0). Az egyetemi csapat nagyon gyengén játszott, csak az első félidőt birta. Az egyetlen gólt Dragos öngóljából érte el. A CFR góllövői: Kovács (11-es), Tóth, Nemes és Glässmann.

III. csoport: Kolozsvár: CFR—Munkás Sport Nagybánya 3:2 (1:1). Hadsereg—Sodronyipar 2:2 (1:1). Marosvásárhely: ICO Nagyvárad—RATA 3:0 (1:0).

IV. csoport: Szeben: CFR—Gázmetán Medgyes 3:1 (3:1). Pitesti: ITP—Metalul Bukarest 2:0 (2:0).

V. csoport: Bacau: ARLUS—CFR Bukarest 2:0 (2:0).

VI. csoport: Jasi: ESE Jasi—Hadsereg Bukarest 3:1 (1:0). Ploesti: A bukaresti mérkőzések a nemzetközi atlétikai bajnokságok miatt elmaradtak.

MEGLEPETÉSEK A MAGYAR LABDARUGÓBAJNOKSÁGBAN

BUDAPEST — A magyar labdarugóbajnokság tegnapi eredményei a következők: Kispest—Ferencváros 2:0 (1:0). MTK—SzAC 2:1 (2:1). Ujpest—ETO 1:1 (1:1). Szombathely—Előre 5:1 (4:0). Dorog—MATEOSz 6:2 (2:1). Csepel—MAORT 2:0 (1:0). Debrecen—Soroksár 2:2 (1:1).

A csütörtöki forduló eredményei: Ferencváros—Előre 2:0 (1:0). ETO—MTK 1:1 (1:1). Debrecen—Dorog 4:2 (2:1). Szombathely—MATEOSz 3:2 (1:1). MAORT—Ujpest 2:2 (1:1). Sal-BTC—Csepel 1:1 (1:0). Kispest—SzAC 1:1 (1:0).

UJABB VERESÉGET SZENVEDETT A MAGYAR VIZILABDACSAPAT

GENOVA — Az Olaszországban megrendezett vizilabdatorna péntek—szombati eredményei a következők:

III. forduló: Magyarország—Belgium 4:2 (2:0). Hollandia—Franciaország 4:0. Olaszország Svédország 5:1.

IV. forduló: Hollandia—Magyarország 5:3 (3:0). Svédország—Belgium 2:1. Olaszország—Franciaország 7:3.

A negyedik forduló után Hollandia vezet 8 ponttal. 2. Olaszország 6 pont. 3. Magyarország 4 pont. 4. Belgium 2 pont. 5. Franciaország 2 pont. 6. Svédország 2 pont.

Az utolsó fordulót hétfőre virradó éjjel játszották. Annak eredményét holnapi számunkban közöljük. A tornát minden valószínűség szerint Hollandia csapata nyeri, második Olaszország csapata lesz. Magyarország harmadik vagy negyedik helyen végez.

Taxa postală plătită în numerar conf. aprob. Dir. Gen. PTT No. 223.204/43. GRAFIKAI ÜZEMEK KOLOZSVÁR, BRASSAI UTCA 7. SZÁM. Nr. ord. CII. 156.